

**דוח ביניים ליום
31 במרס 2021**

דוח הדירקטוריון

דוחות כספיים

דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1	1	תיאור החברה	1.1
1	1.1	מבנה החברה ובעלי מניותיה	
1	1.2	תחומי הפעילות של החברה	
2	1.3	החזקות החברה	
2	2	תיאור הסביבה העסקית	2.1
2	2.1	שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים	
4	2.2	התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח	
6	2.3	משבר הקורונה	
6	3	אירועים מהותיים בתקופת הדוח	3.1
7	3.1	אירועים מהותיים לאחר תאריך המאזן	
8	4	הסברי הדירקטוריון למצב עסקי החברה	4.1
8	4.1	מצב כספי	
12	4.2	תזרים מזומנים	
12	4.3	מקורות מימון	
12	5	פרטים בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם	5.1
12	5.1	הליכים משפטיים מהותיים	
12	5.2	אפקטיביות הבקורות הפנימיות והנהלים על הדיווח הכספי והגילוי	
13	5.3	משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II	
14	6	שינויים בהרכב הדירקטוריון ובמצבת נושאי משרה בכירה בתקופת הדוח ועד לפרסום הדוח	

דין וחשבון הדירקטוריון ליום 31 במרס 2021

דוח זה העוסק בדין וחשבון הדירקטוריון, כולל גם "מידע צופה פני עתיד", כהגדרתו בחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 ("חוק ניירות ערך"). מידע צופה פני עתיד כאמור הינו מידע בלתי ודאי לגבי העתיד המבוסס על מידע שקיים בחברה במועד הדוח וכולל, בין היתר, תחזיות, מטרות, הערכות ואומדנים המתייחסים לאירועים או עניינים עתידיים, אשר התממשותם אינה ודאית ואינם בשליטת החברה. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה מעריכה", "החברה סבורה" וביטויים דומים, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים. מידע צופה פני עתיד אינו מהווה עובדה מוכחת והוא מבוסס רק על הערכתה הסובייקטיבית של הנהלת החברה, אשר הסתמכה בהנחותיה, בין השאר, על ניתוח מידע כללי שהיה בפניה במועד עריכת דוח זה, ובכללו פרסומים ציבוריים, מחקרים וסקרים, אשר לא ניתנה בהם התחייבות לנכונותו או שלמותו של המידע הכלול בהם, ונכונותו לא נבחנה על-ידי הנהלת החברה באופן עצמאי. התממשותו ו/או אי התממשותו של המידע הצופה פני עתיד אינה ודאית והיא תושפע מגורמים אשר לא ניתן להעריכם מראש והם אינם מצויים בשליטת החברה. לפיכך, על אף שהנהלת החברה מאמינה שציפיותיה, כפי שמופיעות בדוח זה, הינן סבירות, הרי שקוראי דוח זה מוזהרים, כי התוצאות בפועל בעתיד עלולות להיות שונות מאלו שהוצגו במידע צופה פני עתיד המובא בדוח. מידע צופה פני עתיד המופיע בדוח זה, מתייחס אך ורק למועד בו הוא נכתב והחברה אינה מתחייבת לעדכן או לשנות מידע זה, ככל שמידע נוסף בקשר למידע כאמור יגיע לידיעתה.

הכשרה חברה לביטוח בע"מ ("החברה") מתכבדת להגיש את דוח הדירקטוריון על מצב ענייני החברה אשר סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021 ("הדוח" ו-"תקופת הדוח", בהתאמה). דוח זה נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998 ובהתאם להוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ("הממונה" ו-"רשות שוק ההון", בהתאמה). הדוח נערך מתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי של החברה לשנת 2020 שפורסם ביום 21 במרס 2021 (אסמכתא מספר: 2021-01-040449) ("הדוח התקופתי").

1. תיאור החברה

1.1 מבנה החברה ובעלי מניותיה

החברה הינה תאגיד מדווח¹ שאגרות החוב שלה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ופועלת בכל ענפי הביטוח הכללי ובתחום ביטוח החיים. החברה הינה חברה בת בשליטה ובבעלות אלעזרא החזקות ביטוח בע"מ המחזיקה בשיעור של כ-53.60% ממניות החברה. כמו כן, מר אלי אלעזרא, בעל השליטה בחברה, מחזיק שיעור נוסף של כ-42.87% ממניות החברה, מהם שיעור של כ-1.87% במישרין וכ-34.67% באמצעות אפרידר החברה לשכון ולפתוח ישראל בע"מ ("אפרידר"), חברה פרטית בבעלותו ובשליטתו של מר אלי אלעזרא וכ-6.33% באמצעות אלעזרא החזקות בע"מ ("אלעזרא החזקות"), שהינה תאגיד מדווח בבעלותו ובשליטתו של מר אלי אלעזרא.²

נכון ליום 31 במרס 2021, הסתכמו סך הנכסים המנוהלים על-ידי החברה בכ-26.1 מיליארד ש"ח כדלקמן: כ-21.3 מיליארד ש"ח במסגרת חוזי ביטוח והשקעה תלויי תשואה (משותף); כ-1.1 מיליארד ש"ח במסגרת חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה (נוסטרו חיים) וכ-3.7 מיליארד ש"ח במסגרת נוסטרו אלמנטרי.

1.2 תחומי הפעילות של החברה

לחברה שני תחומי פעילות עיקריים:

1.2.1 תחום הביטוח הכללי בחברה נחלק לשלושה ענפים עיקריים: ענף רכב חובה; ענף רכב רכוש, הכולל ביטוח צד ג' ו/או ביטוח מקיף; וענף כללי אחר, הכולל ביטוחי רכוש, ביטוחים מפני תאונות אישיות ומחלות לתקופה קצרה, ביטוחי חבויות וביטוח ערבויות.

1.2.2 תחום ביטוח החיים וחסכון ארוך טווח כולל שתי תתי-פעילויות עיקריות: ביטוח סיכונים הקשורים לחייו של אדם וניהול חיסכון ארוך טווח. ענף ביטוח הבריאות בחברה נכלל בתחום ביטוח החיים וחסכון ארוך הטווח, למעט ביטוחי נסיעות לחו"ל וביטוחי קולקטיבים לתקופה קצרה, אשר נכללים בתחום הביטוח הכללי (אלמנטרי), תחת ענף כללי אחר, וזאת בשל אופיים של ביטוחים אלו הנעשים לזמן קצר של עד שנה.

1.2.3 לפרטים נוספים ראה סעיף 2 לפרק עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

¹ כהגדרת המונח בחוק ניירות ערך.

² כמו כן, הגב' איריס טרמצי מחזיקה ב-3.53% מהונה המונפק והנפרע של החברה.

1.3 החזקות החברה³

למועד הדוח אין לחברה החזקות בחברות פעילות, למעט החזקותיה במלוא הון המניות של פנינת אפרידר בע"מ (איגוד מקרקעין), חברה פרטית שהתאגדה בישראל ביום 24 בפברואר 2009 ("פנינת אפרידר"). לתקופת הדוח מחזיקה פנינת אפרידר בנכס מקרקעין באשקלון וכן ב-50% מנכס מקרקעין באשדוד.

2. תיאור הסביבה העסקית**2.1 שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים**

להלן שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים בתקופת הדוח ועד למועד פרסום דוח זה, אשר לא תוארו בדוח התקופתי:

כללי**2.1.1 הנחיות והבהרות הממונה**

2.1.1.1 ביום 5.1.2021 פורסמה עמדת ממונה בנושא "פעולות נושא משרה טרם קבלת אישור הממונה", שמטרתה להתייחס להתנהלות הראויה של גוף מוסדי ונושא משרה מיועד בו, טרם התקבל אישור הממונה למינויו או טרם חלפו 60 יום מהגשת בקשת האישור למינויו.

במסגרת נייר העמדה מבקשת הרשות להבהיר כי פעולות העולות כדי ניהול בפועל המבוצעות על-ידי מועמדים לכהונה, טרם ניתן האישור למינוי, הינן אסורות וכי בסמכותה להביא להפסקתן (וזאת מבלי לגרוע מסמכות הממונה לנקיטה בסנקציות כנגד הגוף המוסדי באשר לאחריות למעשים שבוצעו, לפני פרסום נייר העמדה או לאחריו).

בהתאם לנייר העמדה, מועמד לכהונה כנושא משרה בגוף מוסדי יימנע מלבצע כל פעולה אשר נכללת תחת הגדרת התפקיד והסמכויות של המשרה אליה יועד.

2.1.1.2 ביום 14.1.2021 פורסמה עמדת ממונה בנושא "פגיעה באי תלות של רואה חשבון מבקר עקב מתן שירות נלווה". בהתאם לעמדה, הממונה יראה כי אי התלות הנדרשת מרו"ח מבקר, עקב מתן שירות נלווה של המבקר במהלך תקופת הביקורת או בשנה שקדמה לה, נפגעת בהתקיים אחד מהשירותים המנויים בעמדת הממונה.

בכל הנוגע להיערכות ליישומן של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 (IFRS) בישראל, על הגוף המוסדי לדון מבעוד מועד עם רואה החשבון המבקר, מתוקף תפקידו, באשר לדרך הנאותה ביותר ליישום התקן בנסיבות הספציפיות של הגוף המוסדי. מעבר לכך, גוף מוסדי רשאי לקבל מרואה החשבון המבקר שירותים נלווים הקשורים להיערכות ליישום התקן, ובלבד שמתן שירותים נלווים כאמור עומד בכל דרישות אי התלות בהתאם לאמור בכל דין, בשים לב לסיכוני בקרה עצמית (self-review) וסיכוני מעורבות ניהולית.

כאשר גוף מוסדי מוצא לנכון להתקשר עם רואה החשבון המבקר למתן שירותים נלווים לצורך יישום התקן האמור, הגוף המוסדי ובפרט ועדת הביקורת ישקלו את השיקולים המנויים בעמדת הממונה על מנת להבטיח יישום נאות של עקרונות אי-התלות. סוגי השירותים המפורטים בעמדה מהווים דוגמאות בלבד, ואין בהם כדי לגרוע מהעקרונות הבסיסיים הנוגעים לאי תלות רואה החשבון המבקר מכוח כל דין. האמור בעמדה רלוונטי אף ביחס לסקירת דוחות ביניים וביקורת דוח יחס כושר פירעון כלכלי. בהתאם לעמדת הממונה, כאשר מתקיימים המצבים המתוארים בנייר העמדה, אין בשימוש במנגנונים מפצים, דוגמת "חומות סיניות", כדי לאיין את החשש האמור.

2.1.1.3 ביום 10 במרס 2021 פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון הבהרה לגבי הארכת תוקפה של הוראת השעה בתקנות הוצאות ישירות בגין פיזור הכנסת ה-23. במסגרת ההבהרה, הודיעה הרשות על הארכת תוקפה של הוראת השעה הקבועה בתקנה 3 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008. בהתאם להוראות סעיף 38 לחוק יסוד: הכנסת, תעמוד הוראת השעה הנזכרת בתוקפה עד תום שלושה חודשים מיום התכנסות הכנסת ה-24.

³ לחברה החזקות נוספות בחברות לא פעילות אשר אינן נכללות בדוח.

2.1.1.4 ביום 24 במרס 2021 פורסם מכתב הממונה בנושא "מיפוי סיכוני סייבר בפעילות הביטוחית". במסגרת המכתב נקבע, בין היתר, כי חברת הביטוח תערוך סקר סיכוני סייבר בפעילות הביטוחית לזיהוי והערכה של חשיפתה לסיכונים אלה. בעריכת הסקר ישתתפו כל הגורמים הרלוונטיים בחברה, ובכלל זה נציגי היחידות העסקיות הרלוונטיות, מנהל הסיכונים, היועץ המשפטי, האקטואר הממונה, האחראי על ביטוח משנה ומנהל הגנת הסייבר. עוד נקבע כי החברה תעביר לרשות את תוצאות הסקר כפי שיוצג לדירקטוריון החברה, לרבות פרוטוקול הדיון שיערך בנושא, וכן את הנתונים הכמותיים המבוקשים בקובץ הדיווח שצורף והמסמכים הנלווים הנדרשים, נכון ליום 31 בדצמבר 2020.

ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

2.1.2 הוראות הדין

2.1.2.1 ביום 18 בפברואר 2021 פורסמו ברשומות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל) (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) (תיקון), התשפ"א-2021. התקנות מאפשרות לעובדים שהיקף העסקתם נפגע ושכרם פחת בשיעור של לפחות 20% לשמור את הכיסוי הביטוחי על מלוא השכר, לתקופה של עד 12 חודשים. התיקון מתייחס לתאריך התחולה וקובע כי השינויים שנקבעו בתקנות הכיסויים הביטוחיים, יחולו על הסדר ביטוחי הממומן מדמי ביטוח הנגבים מנכסי קופת גמל או מתשלומים לקופת גמל, שיתחילו לפני כן בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021) (במקום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020)).

2.1.3 הוראות דין – טיוטות

2.1.3.1 ביום 20 בינואר 2021 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל) (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) (תיקון), התשפ"א - 2021. במסגרת הטיוטה מוצע להאריך את תוקפן של התקנות שהתקבלו בנושא (תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל) (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), תש"ף-2020), עד ליום 30 ביוני 2021, וזאת לאור הימשכותו של משבר הקורונה במסגרתו עובדים רבים במשק ממשיכים לצאת לחופשה ללא תשלום, או מצומצמת או מסיימת העסקתם. מטרתן של התקנות, היא לתת מענה לעובדים שבעקבות התפרצות נגיף הקורונה יצאו לחופשה ללא תשלום, או צומצמה או הסתיימה העסקתם ואשר בעקבות זאת, ההפקדות בגין עובדים אלו הופסקו או צומצמו, כך שהכיסוי הביטוחי לסיכוני מוות, הכיסוי הביטוחי לסיכוני נכות וכיסוי ביטוחי לשחרור מתשלום מיתרתו הצבורה של אותם עובדים עשויים להיפגע כתוצאה מכך. בנוסף, הפחתת או הפסקת הרצף הביטוחי של אותם עובדים כתוצאה מהפחתת או הפסקת ההפקדות עשוי לפגוע ביכולתם של אותם עובדים לרכוש כיסויים ביטוחיים כאמור בעתיד, זאת במקרה שבו מצבם הרפואי של אותם עובדים ישתנה לרעה ביחס למועד הצטרפותם לאותם כיסויים ביטוחיים והם יידרשו לעבור חיתום.

2.1.4 חוזרים

2.1.4.1 ביום 7 במרס 2021 פורסם חוזר "יישוב תביעות אובדן כושר עבודה – תיקון", הדוחה את תאריך התחילה ליום 1 בספטמבר 2021. מטרת החוזר להסדיר הוראות ליישוב תביעות בתחום אובדן כושר עבודה נוכח המאפיינים המיוחדים לתביעות מסוג זה, וזאת על מנת להבטיח הליך יישוב הוגן, מהיר, יעיל ומקצועי באמצעות מודל שיאפשר בירור אובייקטיבי של התביעות (בדומה לתביעות בנכות בקרן פנסיה). החוזר יחול על תביעות אובדן כושר עבודה שהתקבלו לראשונה בחברות הביטוח לאחר מועד התחילה. יחד עם זאת, נקבע כי הודעת השינוי בבדיקה מחודשת של זכאות, תחול על פוליסות שתחילת תקופת הביטוח הקבועה בהן היא החל מיום 1 ביוני 2011 ואילו לגבי פוליסות שתחילתן לפני מועד זה יחולו כללי בדיקת הזכאות שקבע הגוף המוסדי.

ביטוח כללי

2.1.5 הוראות דין

2.1.5.1 ביום 14 במרס 2021 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון) התשפ"א-2021, אשר יחולו על פוליסות ביטוח רכב חובה. מטרת התיקון להקל על ביטול, נידוד והשבתת פוליסות. בין היתר, בוטלה החובה להנפיק תעודת חובה מקורית ונקבע כי עותק של תעודת ביטוח יכול שתימסר כמסר אלקטרוני. בנוסף, התיקון מחייב את חברות הביטוח להעמיד לרשות ציבור החוסכים מאגר מידע מקוון לצורך בדיקת תוקפה של תעודת הביטוח וקבלת פירוט לגבי מגבלות או הרחבות בכיסוי הביטוחי ולצורך עיון בפוליסה. כן בוצעו התאמות נוספות שיאפשרו שיפור בפוליסה בהתאם לצרכי המבוטח. תחילתן של התקנות 6 חודשים ממועד פרסומן.

ניהול השקעות

2.1.6 חוזרים

ביום 11 במאי 2021 פורסם "תיקון הוראות החוזר המאוחר פרק 4 – לשער 5 "ניהול נכסי השקעה" הסדרי חוב וחברות מדרגות", במסגרתו בחנה הרשות את ההוראות שעוסקות בניהול חוב שבפרק 4 לחלק 2 בשער 5 של החוזר המאוחד ומצאה, ביחס לחלקן, כי ניתן להקל בנטל הרגולטורי תוך שמירה על רמת ניהול נאותה של נכסי השקעה. לצד מתן ההקלות, ולאור הגידול המשמעותי שחל בהיקפי השקעה של הגופים המוסדיים בחובות שהונפקו מחוץ לישראל, הוצע לבטל את ההחרגה לעניין חובות שהונפקו מחוץ לישראל, כך שההוראות הרלוונטיות בפרק ניהול נכסי השקעה יחולו גם על חובות כאמור, בתנאים המפורטים שם. לפיכך, נקבעו בחוזר מספר תיקונים להוראות פרק ניהול נכסי השקעה במטרה לייעל את תהליך השקעות של הגופים המוסדיים ומאידך להדק את אופן הפיקוח על השקעות בחוב מחוץ לישראל, כמפורט בחוזר. תחילתם של תיקוני הוראות סעיפים 3(ב), 12 לנספח חל ביום פרסומו של החוזר (ועדת משנה לאשראי וחברות מדרגות); תחילתם של תיקוני הוראות סעיף 1 לעניין הגדרת חוב, סעיף 3(ד) וסעיף 5(ב) יהא ביום 2 בינואר 2022 (מרכז חובות בעייתיים ופעולות לגביית חוב).

2.2 התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על החברה.

2.2.1 סביבה כללית

מצבו הכלכלי של המשק הישראלי ותשואות שוק ההון בארץ ובעולם משליכים על עסקי החברה ותוצאות פעילותה בתחומים שונים. השלכות אלו יכולות לבוא לידי ביטוי בתשואות תיק הנוסטרו של החברה ובתשואות תיקי העמיתים. בנוסף, לרמת התעסוקה והשכר במשק השפעה על היקף הפעילות בעסקי ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך.

על-פי פרסומי הלמ"ס⁴, התוצר המקומי הגולמי, במחירים קבועים ולאחר ניכוי השפעת העונתיות, ירד בסיכום שנת 2020 בכ-2.6%, לאחר עלייה של כ-3.4% בסיכום שנת 2019 וכן עלייה של כ-3.5% בסיכום שנת 2018. על-פי תחזית שגיבשה חטיבת המחקר של בנק ישראל⁵, בשנת 2021 התוצר המקומי הגולמי צפוי לצמוח בכ-6.3%, זאת בשל ההתאוששות הגלובלית ממשבר הקורונה. כמו-כן, בנק ישראל צופה שהמשק הישראלי ישתקם ויצמח גם בשנת 2022 בכ-5%.

אבטלה - על-פי סקר כוח אדם שמבצעת הלמ"ס (הכולל חל"ת), ברבעון האחרון של שנת 2020 עודכן שיעור הבלתי מועסקים במשק מתוך כוח העבודה, מנוכה עונתיות, ועמד על שיעור של כ-16.1%. על-פי תחזית בנק ישראל, בסוף 2021 שיעור האבטלה בישראל יעמוד על כ-7.5% ובסוף שנת 2020 יעמוד על כ-6%.

⁴ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - חשבונות לאומיים www.cbs.gov.il

⁵ בנק ישראל - התחזית המקרו כלכלית של חטיבת המחקר, מרס 2021, www.boi.org.il

- מעבר לסיכון הביטוחי, חשופה החברה גם לסיכונים שוק⁶ (MARKET RISK). סיכונים אלה נובעים משינויים במדדי שוק או במחירי שוק. החשיפה לסיכונים שוק אלה נובעת מהרכיבים שלהלן:
- **שיעור ריבית**: סיכון זה נובע משינויים בשיעורי ריבית אשר משפיעים על שווי השוק של הנכסים בתיק הנוסטרו של החברה. הסיכון עלול לגדול כאשר קיים שוני בין מח"מ הנכסים לבין מח"מ ההתחייבויות וכתוצאה מהפרשי עיתוי בין מועד מדדת הנכסים וההתחייבויות.
 - **שער חליפין**: סיכון זה נובע מתנודות בשערי חליפין למטבעות שונים בהם יש לחברה אחזקה בנכסים (מניות, אג"חים, נדל"ן).
 - **שינוי בשיעור האינפלציה**: מבטחים הפועלים בתחום ביטוח החיים, חשופים לסיכונים אינפלציה ודפלציה. האינפלציה מלווה לעתים קרובות בעליית שיעור הריבית, המורידה את ערך התוצאה של ההשקעות. במקרה של דפלציה או ככל ואינפלציה נמוכה מאוד נמשכת, שיעורי הריבית נוטים לרדת. לרשות המבטחים עומדות מספר דרכים אפשריות להקלת סיכון האינפלציה, כגון: לגוון את השקעותיהם ולהשקיע, בנוסף לנכסים, גם בנכסי קומודיטי, בנדל"ן ובאגרות חוב צמודות מדד. על-פי מדיניות ההשקעות של החברה, לפחות 10% מסך נכסי תיק הנוסטרו אלמנטרי ולפחות 70% מתיק הנוסטרו חיים, יהיו צמודי מדד. לעליית המדד תהייה השפעה חיובית על הנכסים הצמודים בתיק. פער המח"מ בתיק לא יהיה יותר מ-1.5 שנים של נכסים מול ההתחייבויות. סיכון השוק שחברות הביטוח חשופות אליו עולה ככל שהמתאם בין התשואה בשווקים הפיננסיים לבין התשואה על ההון העצמי גבוה יותר. תשואה זו מושפעת מהכנסות החברה מדמי ניהול ואלו מושפעות מביצועי השוק, כיוון שחברות הביטוח גובות דמי ניהול מהחיסכון המצטבר בשיעורים שונים, בהתאם לסוגי הפוליסות ששווקו לאורך שנות החיתום. לדוגמה, בגין פוליסות מסוג משתתף ברווחים שהופקו עד סוף שנת 2003 נגבים מסכום החיסכון המצטבר דמי ניהול בשיעור 0.6% וכן עמלה בשיעור 15% מהרווח הריאלי.

2.2.2 מגמות בשער חליפין, אינפלציה וריבית⁷

האינפלציה וציפיות האינפלציה: להערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל, האינפלציה בארבעת הרבעונים הקרובים (אפריל 2021-מרס 2020 כולל) תסתכם בכ-1.1%. האינפלציה בסוף 2021 צפויה להסתכם ב-1.3% ובסוף 2022 צפויה להסתכם ב-1.2%.

שער חליפין: במונחי שער החליפין הנומינלי האפקטיבי לרבעון 1 לשנת 2021, נרשם פיחות של כ-1.2% בשער החליפין הנומינלי האפקטיבי. ביחס לדולר חל פיחות של השקל בכ-3.5% וביחס לאירו חל ייסוף של השקל בכ-0.4%.

ריבית: להערכת חטיבת המחקר, ריבית בנק ישראל תעמוד בסוף שנת 2021 על כ-0.1% ובסוף שנת 2022 תעמוד גם על שיעור של כ-0.1%. מתחילת 2021 ריבית בנק ישראל נותרה ללא שינוי ברמה של 0.1%, וזאת בכדי לתת למשק לצאת במהרה ממשבר הקורונה.

2.2.3 התפתחויות בסביבה הכלכלית לאחר תאריך המאזן

נכון לסוף חודש מרס 2021 נכסי הסיכון עלו באופן מרשים מתחילת השנה. מדד ה-S&P500 עלה בכ-5.7%, הנאסד"ק 100 עלה בכ-1.8%, מדד ה-DAX עלה בכ-9.4%, מדד תל אביב 35 עלה בכ-7% ומדד ת"א 90 עלה בכ-6%.

המשק הישראלי מתאושש בקצב מהיר לאחר היציאה מהסגר השלישי. יעילות החיסונים הביאה לירידה חדה בשיעורי התחלואה ואפשרה הקלה נרחבת יותר של המגבלות על הפעילות. שיעור ההתחסנות הגבוה בקבוצות הגיל המבוגרות, מוריד את הסיכון להתגברות התחלואה ולגל הגבלות נוסף, וכתוצאה מכך, המשק פתוח כמעט באופן מלא ומאפשר לעסקים להתחיל לשקם את נזקי המגפה. לצד זאת, החשש להתפתחותן של מוטציות עמידות לחיסונים או כאלה שיגרמו לתחלואה קשה יותר לאוכלוסייה שלא מחוסנת עדיין קיים ומהווה סיכון לכלכלה ולחזרה לשגרה. בארץ עדיין קיימת אי יציבות פוליטית זאת לאחר שגם אחרי מערכת בחירות רביעית בשנתיים האחרונות אין הכרעה, דבר אשר עלול לסכן את דירוג האשראי של ישראל אשר עומד כיום עומד על AA-.

⁶ ההגדרה לקוחה מתוך פרסום של רשות שוק ההון.

2.3 משבר הקורונה

במהלך הרבעון הראשון לשנת 2020 החל להתפשט ברחבי העולם נגיף הקורונה (Covid-19) אשר בחודש מרס 2020 הוגדר על ידי ארגון הבריאות העולמי מגיפה עולמית (להלן: "משבר הקורונה").

כתוצאה מהתפרצות נגיף הקורונה בעולם ובישראל, בתקופה החל מסוף חודש פברואר ועד לסוף חודש מרס 2020, חלו ירידות חדות בשווקים הפיננסיים, שהשפיעו לרעה על תיק הנוסטרו של החברה וכן על תיק ההשקעות של הפוליסות המשתתפות ברווחים, אשר להן השפעה על המרווח הפיננסי ועל ההכנסות מדמי הניהול להם זכאית החברה ממבוטחיה.

החל מחודש אפריל 2020, בעקבות עלייה בשווקי ההון שנמשכה לאורך כל שנת 2020 ונמשכה לתוך שנת 2021, קוזזו כל הפסדי תיק הנוסטרו ואף נרשמה עליית ערך בתיק ההשקעות שאינו מוחזק כנגד התחייבויות תלויות תשואה.

היבטים עסקיים בתחום ביטוח כללי

במהלך תקופת הדוח, חלה ירידה של כ-12% ברכישת מוצרים בתחום ביטוח כללי למול התקופה המקבילה אשתקד, אשר מיוחסת בחלקה להשלכות המשבר וכן, בין היתר לטיוב התיק, העלאת תעריפים, התגברות התחרות בשוק הרכב.

היבטים עסקיים בתחום ביטוח חיים ובריאות

במהלך תקופת הדוח נמשכה מגמת הירידה בגביית הפרמיות השוטפות, בעיקר במוצר ביטוח מנהלים, בשיעור של כ-13%, לעומת הרבעון המקביל אשתקד, המיוחסת בעיקרה לירידה בשיעור התעסוקה במשק בשל המשבר. במהלך התקופה החברה פעלה לאפשר למבוטחיה שיצאו לחל"ת לשמר כסויים ביטוחיים בריסק זמני מתוך כספי התגמולים לתקופה של עד 12 חודשים. מבוטחים שיצאו לחל"ת קיבלו 3 חודשים ריסק זמני על חשבון החברה. בתחום הפרט, החברה גילתה גמישות בהנחות ובדחיית תשלומי הריסק וגבייה בתשלומים. במוצר החיסכון הטהור "בסט אינווסט" חל גידול של כ-50% ברבעון הנוכחי בגיוס כספים נזילים מול אשתקד ונראה כי למשבר אין השלכות כיום על מוצר זה. לפרטים נוספים.

לפרטים נוספים אודות השלכות משבר הקורונה על פעילות החברה, ראה באור 1(ד) לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר תובענות ייצוגיות שהוגשו בקשר עם משבר הקורונה, ראה באור 7(א) לדוחות הכספיים.

ההערכות בדבר השפעות משבר נגיף הקורונה על תוצאות החברה הינן בגדר מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך. המידע כאמור מבוסס, בין היתר, על הערכות ואומדנים של החברה, נכון למועד דיווח זה, בהסתמך על הפרסומים בארץ ובעולם בנושא זה, אשר התממשותם אינה וודאית ואינה בשליטת החברה וכן על הנחיות הגורמים המוסמכים במדינת ישראל ומחוצה לה, העשויות להשתנות מעת לעת. הערכות החברה עשויות שלא להתממש או להתממש באופן שונה מהותית, בין היתר, ככל שיחולו שינויים בהנחיותיהם של הגורמים המוסמכים בארץ ובעולם.

3. אירועים מהותיים בתקופת הדוח

להלן יפורטו שינויים ואירועים מהותיים שאירעו בעסקי החברה בתקופת הדוח:

3.1 עסקאות עם בעל השליטה

3.1.1 להלן יפורטו עסקאות עם בעל השליטה או שלבעל השליטה היה עניין באישורן בתקופת הדוח:

3.1.1.1 ביום 21 במרס 2021 אישר דירקטוריון החברה, לאחר שוועדת הביקורת דנה בעסקה וסיווגה אותה כעסקה שאינה חריגה הנעשית בתנאי שוק, את חידוש הסכם ההתקשרות עם ממסי שירותי דרך וגרירה בע"מ לשם אספקת שירותי דרך וגרירה למבוטחי החברה לתקופה של 12 חודשים נוספים באותם תנאים. לפרטים נוספים, ראה תקנה 22 בס"ק 11 בפרק הרביעי לדוח התקופתי.

3.1.1.2 ביום 21 במרס 2021 אישר דירקטוריון החברה, לאחר שוועדת הביקורת דנה בעסקה וסיווגה אותה כעסקה שאינה חריגה הנעשית בתנאי שוק, את הרחבת פעילות אלבר סוכנות לביטוח כללי (2016) בע"מ עם החברה, כך שתשווק את פוליסות רכב רכוש גם בענפים אחרים וכן תשווק פוליסות דירה. לפרטים נוספים, ראה תקנה 22 בס"ק 10 בפרק הרביעי לדוח התקופתי.

3.1.1.3 ביום 3 במרס 2021, לאחר שהוועדה לצדדים קשורים של החברה סיווגה את העסקה כזניחה, אישרה הוועדה את ההתקשרות בהסכם שכירות עם אלבר ציי-רכב (ר.צ) בע"מ לשכירת שטח של 70 מ"ר המצוי בקומה 4 בבניין הכשרה בחולון, עבור משרדי סוכנות הביטוח שבבעלותה.

3.1.1.4 ביום 27 בינואר 2021, לאחר שהוועדה לצדדים קשורים של החברה סיווגה את שתי העסקאות כזניחות, אישרה הוועדה את חידוש הסכם ההתקשרות עם חברת מוטו פרטס בע"מ בקשר עם מכירת ביטוחי חובה ומקיף לצי המשאיות שבבעלותה.

4. אירועים מהותיים לאחר תאריך המאזן

4.1 אסיפה שנתית של בעלי המניות של החברה

ביום 27 במאי 2021 תתכנס האסיפה השנתית של בעלי מניות החברה לאישור הנושאים הבאים:

(1) חידוש מינויים של ה"ה אלי אלעזרא, דניאל חזוט ויצחק קאול כדירקטורים בחברה לתקופת כהונה נוספת; (2) חידוש מינויה של גב' אליס עדן בן דוד כדח"צית וכדב"תית לתקופת כהונה נוספת וכן גמול שנתי בגובה 'הסכום המזערי' וגמול השתתפות לשיבה בגובה 'הסכום הקבוע', וזאת בהתאם לדרגת החברה על-פי תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), תש"ס-2000 ("תקנות הגמול"); (3) תשלום גמול השתתפות לדירקטורים המכהנים ה"ה יצחק קאול, דניאל חזוט, יצחק עמר, שמעון כהן ויעקב דיין וכן לחברי ועדות ההשקעה של החברה שאינם דירקטורים, לילך שפיר, שאולי כצנלסון ושלמה מעוז, גמול שנתי בגובה 'הסכום המזערי', (למעט שאולי כצנלסון שאינו זכאי לגמול שנתי) וגמול השתתפות לשיבה בגובה 'הסכום הקבוע', וזאת בהתאם לדרגת החברה על-פי תקנות הגמול; (4) אישור תיקון מדיניות התגמול של החברה; (5) מינוי מחדש של משרד קוסט, פורר, גבאי את קסיר, כמשרד רואה החשבון המבקר של החברה לשנת 2021; (6) רכישת פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה של החברה (לרבות דירקטורים ונושאי משרה שהם בעל השליטה בחברה ו/או קרוביו), לתקופה של 12 חודשים כמפורט כדלקמן: (א) שכבת בסיס בגבול אחריות של 5 מיליון דולר ארה"ב למקרה ולתקופת הביטוח, בפרמיה שנתית בסך של 27,500 דולר ארה"ב; (ב) שכבה שניה בגבול אחריות של 5 מיליון דולר ארה"ב מעל 5 מיליון דולר ארה"ב למקרה ולתקופת הביטוח, בפרמיה שנתית בסך של 32,500 דולר ארה"ב; (ג) פוליסת מטריה (שכבה נוספת) בגבול אחריות משותף עם אלעזרא החזקות בסך 10 מיליון דולר ארה"ב מעל 10 מיליון דולר ארה"ב לתביעה ובמצטבר לתקופת הביטוח, בפרמיה שנתית של 31,200 דולר ארה"ב; (ד) פוליסת מטריה (שכבה רביעית) בגבול אחריות משותף עם אלעזרא החזקות בסך 5 מיליון דולר ארה"ב מעל 12 מיליון דולר ארה"ב לתביעה ובמצטבר לתקופת הביטוח, בפרמיה שנתית של 9,360 דולר ארה"ב.

4.2 אסיפה כללית

ביום 7 באפריל 2021 אישרה האסיפה הכללית של החברה את עדכון מדיניות התגמול של החברה לשנת 2021. לפרטים נוספים, ראה דוח מידי מיום 7 באפריל 2021 (אסמכתא מספר: 2021-01-059100).

4.2.1 לאחר תקופת הדוח החברה ביצעה עסקאות עם בעל השליטה או עסקאות שלבעל השליטה בה היה עניין באישורו, כמפורט להלן:

4.2.1.1 ביום 24 באפריל 2021, לאחר שהוועדה לצדדים קשורים של החברה סיווגה את שתי העסקאות כזניחות, אישרה הוועדה את חידוש מערכי הפוליסות של החברה עם אפרידר ואלבר שירותי מימונית בע"מ. לפרטים נוספים ראה תקנה 22 בס"ק 19 בפרק הרביעי לדוח התקופתי.

5. הסבר הדירקטוריון למצב עסקי החברה**5.1 מצב כספי**

5.1.1 להלן נתונים עיקריים מהדוחות על המצב הכספי (במיליוני ש"ח):

31.12.2020	31.3.2020	31.3.2021	
307.1	308.9	327.3	סה"כ הון
3,689.9	3,745.6	3,855.8	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
19,039.9	14,180.2	21,057.8	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
1,301.3	1,299.2	1,208.4	התחייבויות אחרות
24,031.1	19,225.0	26,122.0	סה"כ התחייבויות
17,448.7	13,550.2	19,073.6	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
1,781.8	1,922.7	1,851.1	השקעות פיננסיות אחרות
5,107.7	4,061.0	5,524.6	נכסים אחרים
24,338.2	19,533.9	26,449.3	סה"כ מאזן

5.1.2 הון

ההון לתאריך הדוח הסתכם לסך של כ-327.3 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של כ-307.1 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. השינוי בהון נובע מרווח כולל לאחר מס בתקופת הדוח בסך של כ-20.2 מיליון ש"ח. לעניין משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II ראה סעיף 9 להלן.

5.1.3 רווח והפסד - נתונים עיקריים דוחות כספיים מאוחדים (במיליוני ש"ח):

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס			
	השינוי באחוזים 2021/2020	2020	2021	
2020				ביטוח כללי
1,192.1	(9.5)	315.0	285.2	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,225.8	(10.3)	210.8	189.1	פרמיות שהורווחו בשייר
(10.8)	*	(41.6)	24.7	רווח (הפסד) כולל לפני מס ממגזר ביטוח כללי
				ביטוח חיים וחיסכון לטוח ארוך
472.0	(19.4)	133.6	107.7	פרמיות שהורווחו ברוטו
433.4	(16.1)	123.2	103.4	פרמיות שהורווחו בשייר
157.5	91.9	31.0	59.5	הכנסות מדמי ניהול בביטוח החיים
(12.0)	(19.4)	(7.8)	7.6	רווח (הפסד) כולל לפני מס ממגזר ביטוח חיים
(22.8)		(49.4)	32.3	סה"כ רווח (הפסד) ממגזרי פעילות
				פריטים שלא יוחסו למגזרי הפעילות
16.5	*	(0.5)	3.7	רווחים מהשקעות נטו, הכנסות מימון והכנסות אחרות
(3.9)	-	(1.0)	(1.0)	הוצאות הנהלה וכלליות
(15.2)	2.7	(3.7)	(3.8)	הוצאות מימון
(2.6)	*	(5.2)	(1.1)	סה"כ רווח (הפסד) מפריטים שלא יוחסו
(25.4)	*	(54.6)	31.2	רווח (הפסד) כולל לפני מס
(17.7)	*	(35.9)	20.2	סה"כ רווח (הפסד) כולל, נטו ממש

* מעבר מהפסד לרווח

תוצאות התפתחות הרווח/הפסד הכולל:

תוצאות מגזרי הפעילות בהם עוסקת החברה (מגזר ביטוח כללי וחיים) הסתכמו בתקופת הדוח ברווח כולל לפני מס של כ-32.3 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-49.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מהפסד לרווח נובע בעיקר ממגזר ביטוח כללי ומיוחס בעיקרו להכנסות גבוהות בתיק הנוסטרו שנרשמו הרבעון בהתאם להמשך התאוששות השוק ממשבר הקורונה, אשר קוזזו חלקית עם ירידת עקום ריבית חסרת הסיכון, אשר הביאה לגידול ההתחייבויות התלויות. מנגד, חלו הפסדים מהשקעות בתיק הנוסטרו ברבעון המקביל אשתקד בעקבות המשבר בשוק ההון שנבע כתוצאה ממגיפת הקורונה, אשר מותנו במקצת עם עליית עקום ריבית חסרת הסיכון, שהביאה להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות אשתקד. כמו-כן, אשתקד התרחשו נזקי טבע אשר הביאו לגידול בתשלומים ושינוי בהתחייבויות התלויות בכ-9.2 מיליון ש"ח בשייר.

ההפסד הכולל לפני מס מסעיפים שלא יוחסו למגזרי פעילות הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ-1.1 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-5.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהפסד נובעת מגידול בהכנסות מהשקעות.

בתקופת הדוח הסתכם הרווח הכולל לפני מס לסך של כ-31.2 מיליון ש"ח, לעומת הפסד של כ-54.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל לאחר מס הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ-20.2 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל לאחר מס בסך של כ-35.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

5.1.3.1 ניתוח מגזר ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך

שינוי באחוזים	מיליון ש"ח	ביטוח חיים
		פרמיות שהורווחו ברוטו
		1-3/2021
(19.4)	107.7	1-3/2020
(8.5)	133.6	
		רווח (הפסד) לפני מס
		1-3/2021
*	8.0	1-3/2020
3.0	(6.8)	
		סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מס
		1-3/2021
*	7.6	1-3/2020
50	(7.8)	

* מעבר מהפסד לרווח

נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים בדבר רווחי השקעות ותשואות למבטחים להלן פרטים בדבר אומדן סכום רווחי ההשקעות, נטו שנקפו למבטחים בפוליסות תלויות תשואה ודמי הניהול המחושבים בהתאם להנחיות הממונה, על בסיס התשואה והיתרות של עתודות הביטוח:

1-12/2020	1-3/2020	1-3/2021	
מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
714	(1,476.8)	745.8	רווחי (הפסדי) השקעות שנקפו למבטחים לאחר דמי ניהול
157	31.0	59.51	סה"כ דמי ניהול

התשואות הנומינליות בפוליסות המשתתפות ברווחים בשל פוליסות שהוצאו משנת 1992 ואילך (קרן י) היו כדלקמן:

1-12/2020	1-3/2020	1-3/2021	
%	%	%	
10.51	(7.17)	6.87	תשואה ברוטו
0.6	0.15	0.15	דמי ניהול קבועים
1.58	-	0.99	דמי ניהול משתנים
8.2	(7.31)	5.69	תשואה נטו למבטח

התשואות הנומינליות בפוליסות שהוצאו משנת 2004 ואילך (במסלול ההשקעה "מסלולית כללית") היו כדלקמן:

1-12/2020	1-3/2020	1-3/2021	
%	%	%	
9.14	(6.89)	5.06	תשואה ברוטו
0.78	0.2	0.20	דמי ניהול קבועים
8.30	(7.07)	4.85	תשואה נטו למבטח

ניתוח מגזר פעילות ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך

בתקופת הדוח הסתכמו תוצאות מגזר ביטוח חיים ברווח כולל לפני מס של כ-7.6 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-7.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מהפסד לרווח בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מגביית דמי ניהול משתנים בסכום של כ-17.9 מיליון ש"ח, לעומת אי גביית דמי ניהול משתנים בתקופה המקבילה אשתקד עקב משבר הקורונה.

הפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ-107.7 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של כ-133.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-19.4%. הקיטון בהיקף הפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מירידה בפרמיה השוטפת בפוליסות ביטוחי המנהלים וזאת בהמשך להחלטת החברה על הפסקת שיווק ביטוחי מנהלים, וכן מירידה בגביית פרמיות בביטוחי המנהלים כתוצאה מיציאת חלק מהמבטחים לחלי"ת בשל משבר הקורונה.

סכומי הפדיונות בתקופת הדוח הסתכמו בכ-105.6 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-92.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, המהווה גידול של כ-14.1%. שיעור הפדיונות במונחים שנתיים ביחס לממוצע עתודות ביטוח חיים ברוטו ליום 31 במרס 2021 וליום 31 במרס 2020 הינו כ-6.4% וכ-7.2%, בהתאמה.

5.1.3.2 ניתוח תחום ביטוח כללי לפי ענפים : רכב חובה, רכב רכוש וביטוח כללי אחר (במיליוני ש"ח) :

אחוז מסה"כ לרבעון		השינוי באחוזים בין הרבעונים 2021/2020	לרבעון שהסתיים ב-31 במרס		
2020	2021		2020	2021	
רכב חובה					
29.1	29.2	(3.8)	125.6	120.8	פרמיות ברוטו
11.8	12.7	4.6	32.7	34.2	פרמיות שייר
26.4	(10.1)	(77.3)	(11.0)	(2.5)	רווח (הפסד) כולל לפני מס
רכב רכוש					
37.4	35.5	(9.3)	161.6	146.6	פרמיות ברוטו
55.9	53.3	(7.7)	155.0	143.1	פרמיות שייר
39.4	40.1	*	(16.4)	9.9	רווח (הפסד) כולל לפני מס
			87.7	79.4	ברוטו Loss ratio באחוזים(1)
			86.3	77.5	שייר Loss ratio באחוזים(2)
			107.0	101.3	ברוטו Combined ratio באחוזים(3)
			105.9	99.5	שייר Combined ratio באחוזים(4)
ביטוח כללי אחר					
ענפי חבויות					
14.5	15.2	0.3	62.6	62.8	פרמיות ברוטו
20.3	21.7	3.4	56.4	58.3	פרמיות שייר
27.4	54.7	*	(11.4)	13.5	רווח כולל לפני מס
ענפי רכוש אחרים					
19.0	20.1	1.0	82.0	82.8	פרמיות ברוטו
12.0	12.3	(1.2)	33.4	33.0	פרמיות שייר
6.8	15.3	*	(2.8)	3.8	רווח (הפסד) כולל לפני מס
			76.3	62.9	ברוטו Loss ratio באחוזים(1)
			72.2	63.6	שייר Loss ratio באחוזים(2)
			103.7	87.7	ברוטו Combined ratio באחוזים(3)
			102.5	91.9	שייר Combined ratio באחוזים(4)
סה"כ					
100	100	(4.4)	431.8	413.0	פרמיות ברוטו
100	100	(3.2)	277.5	268.6	פרמיות שייר
100	100	*	(41.6)	24.7	רווח (הפסד) כולל לפני מס

*מעבר מהפסד לרווח

- (1) תשלומים ושינוי בתלויות ברוטו פרמיה מורוחת ברוטו
- (2) תשלומים ושינוי בתלויות שייר פרמיה מורוחת שייר
- (3) תשלומים ושינוי בתלויות ברוטו + הוצאות ועמלות פרמיה מורוחת ברוטו
- (4) תשלומים ושינוי בתלויות שייר + הוצאות ועמלות פרמיה מורוחת שייר

ניתוח ענפי פעילות ביטוח כללי (רכב חובה, רכב רכוש וביטוח כללי אחר)

ההכנסות מפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-413.0 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של כ-431.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-4.4%.

בענפי פעילות ביטוח כללי נרשם בתקופת הדוח רווח כולל לפני מס בסך של כ-24.7 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-41.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מהפסד לרווח מיוחס בעיקרו להכנסות גבוהות בתיק הנוסטרו שנרשמו הרבעון בהתאם להמשך התאוששות השוק ממשבר הקורונה. רווחים אלו קוזזו חלקית עם ירידה בעקום ריבית חסרת הסיכון, אשר הגדילה את ההתחייבויות הביטוחיות בכ-12 מיליון ש"ח וזאת לעומת הפסדים מהשקעות שנרשמו במהלך הרבעון המקביל אשתקד, בסכום של כ-43.1 מיליון ש"ח בעקבות המשבר בשוק ההון, אשר מותנו במקצת עם עליה בעקום ריבית חסרת הסיכון, אשר הקטינה את ההתחייבויות הביטוחיות בכ-10 מיליון ש"ח.

ענף פעילות רכב חובה

ההכנסות מפרמיות ברוטו בענף רכב חובה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-120.8 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-125.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-3.8%.

תוצאות הענף הסתכמו בתקופת הדוח בהפסד כולל לפני מס של כ-2.5 מיליון ש"ח, לעומת הפסד כולל לפני מס של כ-11.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הקיטון בהפסד נובע בעיקר מגידול בהכנסות מהשקעות בתיק הנוסטרו בניכוי השפעת עקום הריבית שנרשמו הרבעון, לעומת הפסדים מהשקעות שמותנו כתוצאה מעליית עקום הריבית ברבעון המקביל אשתקד. השפעה זו מותנה עם הרעה חיתומית הנובעת בעיקר מהתפתחות שלילית בשנות החיתום הישנות.

ענף פעילות רכב רכוש

ההכנסות מפרמיות ברוטו בענף פעילות רכב רכוש הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-146.6 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-161.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-9.3%.

תוצאות ענף פעילות רכב רכוש הסתכמו בתקופת הדוח ברווח כולל לפני מס של כ-9.9 מיליון ש"ח, לעומת הפסד כולל לפני מס של כ-16.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מהפסד לרווח נובע בעיקר מהכנסות מהשקעות בתיק הנוסטרו שנרשמו הרבעון, לעומת הפסדים שנרשמו ברבעון המקביל אשתקד. כמו כן, המעבר מהפסד לרווח נבע משיפור חיתומי בעקבות טיוב התיק וכן כתוצאה מנזקי הטבע שארעו בתקופה המקבילה אשתקד.

ביטוחי הרכוש (ללא רכב)

ההכנסות מפרמיות ברוטו במגזר פעילות ביטוחי הרכוש (ללא רכב) הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-82.8 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-82.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ-3.8 מיליון ש"ח, לעומת הפסד בסך של כ-2.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מהפסד לרווח נובע בעיקר מהכנסות מהשקעות בתיק הנוסטרו שנרשמו הרבעון, לעומת הפסדים שנרשמו ברבעון המקביל אשתקד וכן כתוצאה מנזקי הטבע שאירעו בתקופה המקבילה אשתקד.

ביטוח חבויות

ההכנסות מפרמיות ברוטו הסתכמו לסך של כ-62.8 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-62.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל לפני מס מתחום זה בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ-13.5 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של כ-11.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מהפסד לרווח נובע בעיקר מהכנסות מהשקעות בתיק הנוסטרו שנרשמו הרבעון, לעומת הפסדים שנרשמו ברבעון המקביל אשתקד כתוצאה ממשבר הקורונה.

5.2 תזרים מזומנים

בתקופת הדוח חלה עליה בסכום המזומנים ושווי המזומנים בסך של 161,039 אלפי ש"ח, מסכום מזומנים של 1,945,092 אלפי ש"ח ביום 31 בדצמבר 2020 לסכום מזומנים של 2,106,131 אלפי ש"ח ביום 31 במרס 2021. להלן הרכב ירידה זו:

בתקופת הדוח המזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת הסתכמו בסך של 169,429 אלפי ש"ח. תזרים המזומנים אשר שימש לפעילות השקעה הסתכם בתקופת הדוח בסך של 7,571 אלפי ש"ח, ששימש בעיקר לרכישת נכסים בלתי מוחשיים. תזרים מזומנים נטו ששימש לפעילות מימון הסתכם בסך של 819 אלפי ש"ח, בעיקר מפירעון הלוואות מאחריים.

5.3 מקורות מימון

- 5.3.1 החברה מממנת את פעילותה מהון עצמי ומהתחייבויות בגין כתבי התחייבות נדחים לבנקים ומכתבי התחייבות נדחים סחירים. החברה נוהגת לגייס כתבי התחייבות נדחים מעת לעת בהתאם לצרכי ההון שלה, הנובעים מתקנות ההון.
- 5.3.2 החברה הנפיקה לציבור שתי סדרות של כתבי התחייבות נדחים - אגרות חוב (סדרה 3) ואגרות חוב (סדרה 4) אשר הוכרו בידי החברה כהון משני מורכב. למועד תקופת הדוח קיימים במחזור 102,920,000 אגרות חוב (סדרה 3) ו-169,176,000 אגרות חוב (סדרה 4).
- 5.3.3 ליום 31 במרס 2021, לחברה כתבי התחייבות נדחים ואגרות חוב לזמן ארוך בסך של כ-280,208 אלפי ש"ח.
- 5.3.4 כחלק מניהול ההון השוטף של החברה, יתכן והחברה תגייס הון משני ו/או שלישוני ו/או תחליף הון משני קיים בהון משני ו/או שלישוני בעל מח"מ ארוך יותר.
- 5.3.5 לפרטים נוספים בקשר למקורות המימון של החברה ראה באור 18 בפרק השלישי לדוח התקופתי ובאור 5(ג) לדוחות הכספיים.

6. פרטים בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם

לא חלו שינויים מהותיים בחשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם ביחס למתואר בדוח התקופתי.

7. הליכים משפטיים מהותיים

לפרטים אודות הליכים משפטיים מהותיים ראה באור 7(א) לדוחות הכספיים.

8. אפקטיביות הבקורות הפנימיות והנהלים על הדיווח הכספי והגילוי**8.1 בקורות ונהלים לגבי הגילוי**

לאור פרסום חוזרי הממונה, בהתאם להוראות סעיף 302 ו-404 של ה-SOX Act, החברה פועלת ליישום שוטף של ההוראות ובכללן, בחינה של תהליכי עבודה והבקורות הפנימיות המבוצעות. החברה אימצה את מודל הבקרה הפנימי (COSO 2013) ופועלת במסגרתו.

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על-מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח את המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

8.2 בקרה פנימית על הדיווח הכספי והגילוי

במהלך התקופה המסתיימת ביום 31 במרס 2021, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על הדיווח הכספי.

9. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

לעניין הוראות הדין והיערכות החברה הנוגעות למשטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס Solvency II - ראה סעיף 4.5 לתיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

להלן התפתחויות בהוראות הדין:

בתאריך 19 במאי 2021 פורסמה על-ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון קובץ עדכון שאלות ותשובות לעניין סוגיות שונות הקשורות לפירוש חלק מהנחיות החוזר, נכון למועד זה לחברה אין הערכה אודות השפעת עדכון ותוספות השאלות והתשובות על יחס כושר הפירעון.

בתאריך 25 במרס 2021 פורסמה על-ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון טיוטת הנחיות בדבר הכרה בנכסי "אינשורטק" וכללים נוספים לרבות השאלה האם יוכרו לצורך חלוקת דיבידנד, נכון למועד זה, בהינתן כי החברה תוכל להכיר בנכסי אינשורטק עד לתקרה המותרת תחת ההוראות בטיטה, הערכת החברה כי הדבר יביא לעלייה לא מהותית ביחס כושר הפירעון.

לפרטים בדבר מדיניות חלוקת הדיבידנד של החברה ראה סעיף 1.4 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

דרישות ההון לפי משטר הסולבנסי:

להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון (MCR) על פי חישוב כפי שהוגש לממונה ביום 28 באוקטובר 2020:

(1) יחס כושר פירעון כלכלי

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2019
מבוקר*	מבוקר*
אלפי ש"ח	
771,487	744,298
477,622	524,412
293,865	219,886
161.5%	141.9%

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ראה סעיף 4)

הון נדרש לכושר פירעון (ראה סעיף 5)

עודף

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

(1,177)	-
770,310	744,298
292,688	219,886
161.3%	141.9%

גיוס (פדיון) מכשירי הון

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

עודף

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

^(*) כל מקום בדוח זה בו מופיע "מבוקר" המונח מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

^(**) כל הנתונים בדוח זה, המתייחסים ליום 31 בדצמבר 2018, מוצגים בהתחשב בהוראות המעבר כפי שהיו בתוקף לאותו מועד.

לפרטים בדבר יחס כושר הפירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר יעד יחס כושר הפירעון ומגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראה סעיף 3 להלן.

(2) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2019
מבוקר (*)	מבוקר (*)
אלפי ש"ח	
214,930	235,985
575,726	529,290

סף הון (MCR) (ראה סעיף 6.א)

הון עצמי לעניין סף ההון (ראה סעיף 6.ב)

להערכת החברה נכון למועד זה, לא חלו אירועים או קשיים כספיים אשר עלולים להביא את החברה לאי עמידה ביחס כושר פירעון נמוך מ-100% בהתחשב בתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות.

3) להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של החברה כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. יחס זה גבוה מיחס כושר הפירעון הנדרש על פי המכתב:

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2019	
מבוקר	מבוקר	
אלפי ש"ח		
816,868	770,840	ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות:
710,283	721,869	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
106,585	48,971	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
115.0%	106.8%	עודף (גירעון) ליום הדוח
		יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)
		השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:
39,176	-	גיוס הון
(40,353)	-	פירעונות ופדיונות
(1,177)	-	סה"כ
815,691	770,840	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
105,408	48,971	עודף (גירעון)
114.8%	106.8%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)
		עודף ההון לאחר פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון, ביחס ליעד הדירקטוריון:
102%	104%	יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי של הדירקטוריון (באחוזים)
91,202	20,096	עודף הון ביחס ליעד

(*) הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.
 (***) ביום 26 בנובמבר 2020 אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד בסך של 20 מיליון ש"ח, המהווים 2.8% מיחס כושר הפירעון.
 לפרטים נוספים אודות דרישות ההון, ראה באור 4 בדוחות הכספיים.

10. שינויים בהרכב הדירקטוריון ובמצבת נושאי משרה בכירה בתקופת הדוח ועד

לפרסום הדוח, שלא פורסמו בדוח התקופתי

- ביום 28 באפריל 2021 החברה דיווחה על סיום כהונתו של מר ערן אופיר, משנה למנכ"ל וסמנכ"ל ביטוח אלמנטרי.
- ביום 26 במאי 2021 החברה דיווחה על מינויו של מר זיו ורטהיימר כסמנכ"ל פיננסיים בחברה.

בתקופת הדוח התקיימו 3 ישיבות טלפוניות.

הדירקטוריון מודה להנהלת החברה, לעובדי החברה ולסוכניה על תרומתם להישגי החברה.

שמעון מירון
מנכ"ל

יצחק קאול
מ"מ יו"ר הדירקטוריון

חולון, 26 במאי 2021.

הצהרה (certification)

אני, שמעון מירון, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הכשרה חברה לביטוח בע"מ ("חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2021 ("הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של חברת הביטוח; וכן-
 - א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן –
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

שמעון מירון, מנהל כללי

תאריך: 26.5.2021

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, דוד סלמה, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הכשרה חברה לביטוח בע"מ ("חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2021 ("הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי² ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של חברת הביטוח; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן -
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

דוד סלמה, סמנכ"ל כספים

תאריך: 26.5.2021

² כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 31 במרס 2021
בלתי מבוקרים

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2021

בלתי מבוקרים

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2021

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

<u>2</u>	דוח סקירה של רואה החשבון המבקר
<u>3</u>	דוחות ביניים מאוחדים על המצב הכספי
<u>5</u>	דוחות ביניים מאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר
<u>6</u>	דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון
<u>7</u>	דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים
<u>10</u>	באורים לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
<u>55</u>	נספח פירוט השקעות פיננסיות אחרות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של הכשרה חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הכשרה חברה לביטוח בע"מ וחברת הבת (להלן - החברה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרס, 2021 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, וכן הם אחראים לעריכת מידע כספי לתקופת ביניים זו לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 עד כמה שתקנות אלה חלות על חברות ביטוח. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופת ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

בנוסף לאמור בפסקה הקודמת, בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ממלא, מכל הבחינות המהותיות, אחר הוראות הגילוי לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 עד כמה שתקנות אלה חלות על חברות ביטוח.

פסקת הדגש העניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור **בבאור 7** לדוחות הכספיים הביניים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

נכסים

ליום	ליום		
31 בדצמבר	31 במרס		
2020	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
164,585	145,076	161,878	נכסים בלתי מוחשיים
417,191	437,482	449,777	הוצאות רכישה נדחות
122,579	120,140	121,559	רכוש קבוע
147,512	138,787	147,814	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
619,534	610,346	619,837	נדל"ן להשקעה - אחר
1,358,328	1,402,040	1,411,092	נכסי ביטוח משנה
21,536	13,614	11,785	נכסי מסים שוטפים
128,406	145,857	165,276	חייבים ויתרות חובה
183,015	360,593	322,277	פרמיה לגביה
-	-	7,222	השקעה בחברה כלולה (ראה באור 6)
17,448,651	13,550,211	19,073,546	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה (ראה באור 5 א')
			השקעות פיננסיות אחרות: (ראה באור 5 ב')
369,658	607,880	360,835	נכסי חוב סחירים
1,080,261	1,074,565	1,060,132	נכסי חוב שאינם סחירים
146,099	93,363	123,178	מניות
185,768	146,861	306,987	אחרות
1,781,786	1,922,669	1,851,132	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
1,680,177	581,923	1,961,075	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
264,915	105,178	145,056	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
24,338,215	19,533,916	26,449,326	סך הכל הנכסים
19,369,805	14,386,013	21,288,140	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום	ליום		
31 בדצמבר	31 במרס		
2020	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
200,201	200,201	200,201	הון מניות
47,885	47,885	47,885	פרמיה על מניות
36,307	17,963	33,776	קרנות הון
22,724	42,863	45,434	יתרת עודפים
307,117	308,912	327,296	סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
			<u>התחייבויות</u>
3,689,930	3,745,625	3,855,807	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
19,039,873	14,180,241	21,057,784	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
20,005	22,194	27,098	התחייבויות בגין מסים נדחים
28,205	28,572	29,037	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
298,281	(* 330,097)	305,666	התחייבויות פיננסיות (ראה באור 5 ג')
525,848	659,136	542,253	חברות ביטוח
428,956	(* 259,139)	304,385	זכאים ויתרות זכות
24,031,098	19,225,004	26,122,030	סך כל ההתחייבויות
24,338,215	19,533,916	26,449,326	סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

(* סווג מחדש. ראה באור 2 ה').

26 במאי, 2021

תאריך אישור הדוחות הכספיים

יצחק קאול
מ"מ יו"ר הדירקטוריון

שמעון מירון
מנכ"ל

דוד סלמה
סמנכ"ל כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח (למעט נתוני רווח (הפסד) למניה בש"ח)			
1,664,115	448,536	392,973	פרמיות שהורווחו ברוטו
438,360	114,542	100,505	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
1,225,755	333,994	292,468	פרמיות שהורווחו בשייר
926,717	(1,529,498)	810,948	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
157,539	31,002	59,512	הכנסות מדמי ניהול
67,342	18,363	17,102	הכנסות מעמלות
2,377,353	(1,146,139)	1,180,030	סך כל ההכנסות
2,239,986	(1,174,307)	1,134,170	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
378,611	82,596	114,982	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,861,375	(1,256,903)	1,019,188	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
413,971	97,362	93,432	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
96,874	27,899	27,016	הוצאות הנהלה וכלליות
23,492	6,015	5,508	הוצאות מימון
2,395,712	(1,125,627)	1,145,144	סך כל ההוצאות
(18,359)	(20,512)	34,886	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
4,742	6,996	(12,266)	הטבת מס (מסים על ההכנסה)
(13,617)	(13,516)	22,620	רווח (הפסד) נקי לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר:			
סכומים שיסווגו או המסווגים מחדש לרווח או הפסד בהתקיים תנאים ספציפיים			
11,635	(34,289)	9,570	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקפו לקרנות הון
(24,761)	(5,538)	(14,317)	רווחים נטו ממימוש נכסים פיננסיים זמינים למכירה
3,149	5,745	1,039	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
3,411	11,652	1,267	השפעת מס
(6,566)	(22,430)	(2,441)	סה"כ רכיבים שיסווגו או המסווגים מחדש לרווח או הפסד
סכומים שלא יסווגו מחדש לאחר מכן לרווח או הפסד:			
3,410	-	-	הערכה מחדש בגין שיערוך בנייני משרד
(436)	-	-	הפסד אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
(532)	-	-	השפעת מס
2,442	-	-	סה"כ רכיבים שלא יסווגו מחדש לאחר מכן לרווח או הפסד
(4,124)	(22,430)	(2,441)	הפסד כולל אחר, נטו
(17,741)	(35,946)	20,179	סה"כ רווח (הפסד) כולל
רווח נקי (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח):			
(0.08)	(0.07)	0.12	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים הביניים המאוחדים.

דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון

הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הערכה מחדש	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	יתרת עודפים	סך הכל הון	
בלתי מבוקר						
אלפי ש"ח						
200,201	47,885	27,333	8,974	22,724	307,117	יתרה ליום 1 בינואר, 2021 (מבוקר)
-	-	-	-	22,620	22,620	רווח נקי לתקופה
-	-	-	(2,441)	-	(2,441)	הפסד כולל אחר
-	-	-	(2,441)	22,620	20,179	סה"כ רווח (הפסד) כולל
-	-	(90)	-	90	-	העברה מקרן הערכה מחדש בגין שיערוך רכוש קבוע, בגובה הפחת, נטו ממס
200,201	47,885	27,243	6,533	45,434	327,296	יתרה ליום 31 במרס, 2021
בלתי מבוקר						
אלפי ש"ח						
200,201	47,885	24,936	15,540	56,296	344,858	יתרה ליום 1 בינואר, 2020 (מבוקר)
-	-	-	-	(13,516)	(13,516)	הפסד לתקופה
-	-	-	(22,430)	-	(22,430)	הפסד כולל אחר
-	-	-	(22,430)	(13,516)	(35,946)	סה"כ הפסד כולל
-	-	(83)	-	83	-	העברה מקרן הערכה מחדש בגין שיערוך רכוש קבוע, בגובה הפחת, נטו ממס
200,201	47,885	24,853	(6,890)	42,863	308,912	יתרה ליום 31 במרס, 2020
מבוקר						
אלפי ש"ח						
200,201	47,885	24,936	15,540	56,296	344,858	יתרה ליום 1 בינואר, 2020
-	-	-	-	(13,617)	(13,617)	הפסד לתקופה
-	-	2,729	(6,566)	(287)	(4,124)	רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	2,729	(6,566)	(13,904)	(17,741)	סה"כ רווח (הפסד) כולל
-	-	(332)	-	332	-	העברה מקרן הערכה מחדש בגין שיערוך רכוש קבוע בגובה פחת, נטו ממס
-	-	-	-	(20,000)	(20,000)	דיבידנד ששולם
200,201	47,885	27,333	8,974	22,724	307,117	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

31 בדצמבר	ביום 31 במרס		נספח	
	2020	2021		
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
1,030,643	(295,498)	169,429	א'	<u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
				<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>
(1,353)	(987)	(224)		רכישת רכוש קבוע
(58,397)	(12,984)	(7,347)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(59,750)	(13,971)	(7,571)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
				<u>תזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>
(3,039)	(668)	(819)		פרעון הלוואות מבנקים ואחרים
(20,000)	-	-		דיבידנד ששולם
(23,039)	(668)	(819)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
947,854	(310,137)	161,039		<u>עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים</u>
997,238	997,238	1,945,092	ב'	<u>יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה</u>
1,945,092	687,101	2,106,131	ג'	<u>יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה</u>

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2020	2021	
	מבוקר	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	
(13,617)	(13,516)	22,620	נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			רווח (הפסד) לתקופה
			התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
			התאמות לסעיפי רווח והפסד:
(839,568)	1,530,539	(751,540)	הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
			הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
(12,634)	3,834	(6,260)	נכסי חוב סחירים
(6,778)	(8,652)	(14,684)	נכסי חוב שאינם סחירים ופקדונות
7,659	9,504	(13,118)	מניות
(15,963)	672	(10,099)	השקעות אחרות
15,217	3,729	3,844	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות ואחרות
130	484	-	שינוי בשווי הוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח תלויי תשואה
5,908	5,890	-	שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר פחת והפחתות:
5,615	1,943	1,509	רכוש קבוע
33,332	7,428	10,054	נכסים בלתי מוחשיים
7,797	63,492	165,877	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
3,851,231	(1,008,401)	2,017,911	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
40,350	(3,362)	(52,764)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(5,919)	(26,210)	(32,586)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
(4,742)	(6,996)	12,266	מסים על הכנסה
			שינויים בסעיפים מאזניים אחרים :
			השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
(2,622,122)	(*862,236)	(967,571)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
(8,602)	(231)	(302)	רכישות והשקעות בנדל"ן להשקעה
			השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:
(9,787)	(581)	(303)	רכישות והשקעות בנדל"ן להשקעה
179,532	(*45,867)	(39,126)	מכירות, נטו של השקעות פיננסיות
167,672	(9,906)	(139,262)	פרמיות לגבייה
(13,555)	(31,006)	(36,870)	חייבים ויתרות חובה
(45,017)	(*83,851)	(110,471)	זכאים ויתרות זכות
(2,759)	(1,956)	832	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
726,997	(370,006)	37,337	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך השנה עבור:
(14,669)	(1,362)	(1,413)	ריבית ששולמה
254,880	65,433	64,867	ריבית שהתקבלה
(20,927)	(136)	5,845	מסים שהתקבלו (שולמו), נטו
97,979	24,089	40,173	דיבידנד שהתקבל
317,263	88,024	109,472	
1,030,643	(295,498)	169,429	סך הכל תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

(* סווג מחדש. ראה באור 2 ה'.
הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2020	2020	2021
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

872,877	872,877	1,680,177
124,361	124,361	264,915
<u>997,238</u>	<u>997,238</u>	<u>1,945,092</u>

נספח ב' - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

1,680,177	581,923	1,961,075
264,915	105,178	145,056
<u>1,945,092</u>	<u>687,101</u>	<u>2,106,131</u>

נספח ג' - מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

א. השליטה בחברה

1. הכשרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) הינה חברה תושבת ישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב המלאכה 6, חולון.
2. החברה הינה חברה בת של אלעזרא החזקות בע"מ (להלן - החברה האם) אשר מוחזקת על ידי אלעזרא החזקות בע"מ (להלן - החברה האם הסופית). מניות החברה מוחזקות בשיעור של 53.6% ע"י חברת האם ו- 34.67% נוספים מוחזקים על ידי אפרידר החברה לשיכון ולפיתוח ישראל בע"מ שהינה חברה בת של חברת האם הסופית.
3. החברה הינה חברה פרטית והינה תאגיד מדווח כהגדרתו בחוק החברות.

ב. החברה המאוחדת היחידה הפעילה של החברה הינה איגוד מקרקעין בשם פנינת אפרידר בע"מ (להלן - אפרידר) המוחזקת בבעלות מלאה. בדוחות הביניים ליום 31 במרס, 2021 לא צורף מידע כספי נפרד כנדרש לפי תקנה 9' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 לאור ההשפעה הזניחה שיש לדוחות הכספיים של אפרידר על הדוחות הכספיים המאוחדים. הפרמטרים ששימשו את החברה בכדי לקבוע את ההשפעה האמורה הם: נכסים, הכנסות, ותזרים מזומנים מפעילות שוטפת של עד 5% מסך הנכסים, ההכנסות ותזרים מזומנים מפעילות שוטפת שבדוחות הכספיים המאוחדים, בהתאמה.

ג. התקשרות עם חברת הראל חברה לביטוח בע"מ

ביום 18 במאי, 2020 התקשרה החברה במסמך מחייב עם הראל חברה לביטוח בע"מ ("הראל"), במסגרתו סוכמו בין הצדדים פרטי העסקה לפיהם, הראל תעניק לחברה שירותי תפעול לתיק הפנסיוני של החברה ופוליסות פרט, הכולל את כל הפוליסות משולבות החיסכון ופוליסות מסוג אובדן כושר עבודה stand alone פנסיוניות מלבד בסט אינווסט פרט, אשר נמכרו על ידי החברה עד אמצע שנת 2017. כמו כן, תעניק הראל לחברה שירותי בית תוכנה ושירותים נוספים עבור תיק הביטוח הנוכחי של החברה, בין היתר, בתחומי בריאות, סיעוד, ריסק, משכנתא, מחלות קשות, וכן מכירות חדשות בתחום הפנסיוני, בתחום אובדן כושר עבודה (ככל והחברה תחליט לחזור ולמכור פוליסות אלו) ובסט אינווסט. לשם מתן השירותים האמורים, תעניק הראל לחברה רישיון שימוש במערכות המחשוב שלה כמפורט בהסכם, וזאת בנוסף לפיתוח ממשקי נתונים עבור החברה למערכותיה הקיימות של הראל. התמורה השנתית שתשולם על ידי החברה עבור השירותים, תסתכם לסך של 28.5 מיליון ש"ח בשמונה השנים הראשונות להתקשרות, כאשר לאחרונה התמורה תפחת לסך של כ-14 מיליון ש"ח תוך התאמה מדי שנה להיקף השירותים הניתנים. תשלומים אלו הינם חלק חלק מעלויות התפעול השוטפות והשקעות החברה העתידיות בנכסים בלתי מוחשיים (תוכנות) אשר נדרשים לחברה לצורך הטיפול בתיקים. החברה צופה כי עלות ההתקשרות לא צפויה להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות ויחס כושר הפירעון. במהלך שנת 2020 שילמה החברה להראל מקדמה על סך 15 מיליון ש"ח. להערכת החברה, שרותי התפעול ובית התוכנה יחלו לפעול במהלך המחצית השניה של שנת 2021.

ד. השלכות משבר הקורונה

במהלך הרבעון הראשון לשנת 2020 החל להתפשט ברחבי העולם נגיף הקורונה (Covid-19) אשר בחודש מרס 2020 הוגדר על ידי ארגון הבריאות העולמי מגיפה עולמית (להלן: "משבר הקורונה"). כתוצאה מהתפרצות נגיף הקורונה בעולם ובישראל, בתקופה החל מסוף חודש פברואר ועד לסוף חודש מרס 2020, חלו ירידות חדות בשווקים הפיננסיים, שהשפיעו לרעה על תיק הנוסטרו של החברה וכן על תיק ההשקעות של הפוליסות המשתתפות ברווחים, אשר להן השפעה על המרווח הפיננסי ועל ההכנסות מדמי הניהול להם זכאית החברה ממבוטחיה. החל מחודש אפריל, 2020 בעקבות עלייה בשווקי ההון שנמשכה לאורך כל שנת 2020 ונמשכה לתוך שנת 2021, קוזזו כל הפסדי תיק הנוסטרו ואף נרשמה עליית ערך בתיק ההשקעות שאינו מוחזק כנגד התחייבויות תלויות תשואה.

באור 1: - כללי (המשך)

ד. השלכות משבר הקורונה (המשך)

היבטים עסקיים בתחום ביטוח כללי

במהלך תקופת הדוח, חלה ירידה של כ-12% ברכישת מוצרים בתחום ביטוח כללי למול התקופה המקבילה אשתקד, אשר מיוחסת בחלקה להשלכות המשבר וכן, בין היתר לטיוב התיק, העלאת תעריפים, התגברות התחרות בשוק הרכב.

היבטים עסקיים בתחום ביטוח חיים

במהלך תקופת הדוח נמשכה מגמת הירידה בגביית הפרמיות השוטפות, בעיקר במוצר ביטוח מנהלים, בשיעור של כ-13%, לעומת הרבעון המקביל אשתקד, המיוחסת בעיקרה לירידה בשיעור התעסוקה במשק בשל המשבר. במהלך התקופה החברה פעלה לאפשר למבוטחיה שיצאו לחל"ת לשמר כיסויים ביטוחיים בריסק זמני מתוך כספי התגמולים לתקופה של עד 12 חודשים. מבוטחים שיצאו לחל"ת קיבלו 3 חודשים ריסק זמני על חשבון החברה. בתחום הפרט, החברה גילתה גמישות בהנחות ובדחיית תשלומי הריסק וגבייה בתשלומים. במוצר החיסכון הטהור "בסט אינווסט" חל גידול של כ-50% ברבעון הנוכחי בגיוס כספים נזילים מול אשתקד ונראה כי למשבר אין השלכות כיום על מוצר זה.

לפרטים נוספים בדבר תביעות ייצוגיות בעקבות המשבר, ראה באור 7 א' 13, 14, 15 בדבר תובענות ייצוגיות.

בסיס עריכת הדוחות הכספיים ועיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. כמו כן, נערכו דוחות אלה בהתאם להוראות הגילוי לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על חברות ביטוח. יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2020 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן: הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים).

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

למעט האמור **בבאור 8 א'** בדבר שינויים בריבית ועדכון אומדנים אקטואריים, שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי ודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים.

המדיניות החשבונאית אשר יושמה בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים.

ב. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

תיקון ל-8 IAS מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות

בחודש פברואר 2021, פרסם ה-IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 8: מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות (להלן – התיקון). מטרת התיקון הינה להציג הגדרה חדשה של המונח "אומדנים חשבונאיים".

אומדנים חשבונאיים מוגדרים כ"סכומים כספיים בדוחות הכספיים הכפופים לאי ודאות במדידה". התיקון מבהיר מהם שינויים באומדנים חשבונאיים וכיצד הם נבדלים משינויים במדיניות החשבונאית ומתיקוני טעויות.

התיקון ייושם באופן פרוספקטיבי לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023 והוא חל על שינויים במדיניות חשבונאות ובאומדנים חשבונאיים המתרחשים בתחילת אותה תקופה או אחריה. יישום מוקדם אפשרי.

ג. עונתיות

1. ביטוח חיים

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפרשות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכבים של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשיעור החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום: 31 במרס, 2021 31 במרס, 2020 לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020
	מדד ידוע	מדד בגין	
%	%	%	
3.7	0.1	0.8	
3.1	(0.5)	(0.1)	
(7.0)	(0.6)	(0.7)	

ה. סיווג מחדש

במהלך תקופת בוצע סיווג מחדש בגין נגזרים פיננסיים, הסיווג הינו בין יתרת זכאים להתחייבויות פיננסיות ליום 31 במרס, 2020. לסיווג כאמור אין השפעה על הרווח הכולל וסך ההון של החברה.

באור 3: מגזרי פעילות

א. כללי:

מגזרי הפעילות נקבעו בהתבסס על המידע הנבחן על ידי מקבל החלטות התפעוליות הראשי (CODM) לצורכי קבלת החלטות לגבי הקצאת משאבים והערכת ביצועים. בהתאם לזאת, למטרות ניהול, הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך

מגזר ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך כולל את ענפי ביטוח חיים והוא מתמקד בעיקר בחיסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

2. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים.

• ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

• ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

• ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר.

• ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי ביטוח כללי שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

3. פעילות שאינה מיוחסת למגזרי פעילות

פעילות זו כוללת חלק ממטה החברה שאינו מיוחס למגזרי הפעילות, פעילויות נלוות/משיקות לפעילות החברה, והחזקת נכסים והתחייבויות כנגד הון החברה.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח על מגזרי פעילות

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2021			
סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
392,973	-	285,226	107,747
100,505	-	96,145	4,360
292,468	-	189,081	103,387
810,948	3,840	44,786	762,322
59,512	-	-	59,512
17,102	-	13,947	3,155
1,180,030	3,840	247,814	928,376
1,134,170	-	268,852	865,318
114,982	-	109,141	5,841
1,019,188	-	159,711	859,477
93,432	-	52,304	41,128
27,016	1,001	6,581	19,434
5,508	3,844	1,360	304
1,145,144	4,845	219,956	920,343
34,886	(1,005)	27,858	8,033
(3,708)	(177)	(3,110)	(421)
31,178	(1,182)	24,748	7,612
ליום 31 במרס, 2021			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
21,057,784	-	-	21,057,784
3,855,807	-	2,729,191	1,126,616

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
סך הכל הכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון
סך הכל הוצאות
 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2020				
סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
448,536	-	314,957	133,579	פרמיות שהורווחו ברוטו
114,542	-	104,172	10,370	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
333,994	-	210,785	123,209	פרמיות שהורווחו בשייר
(1,529,498)	1,340	(9,599)	(1,521,239)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
31,002	-	-	31,002	הכנסות מדמי ניהול
18,363	-	16,028	2,335	הכנסות מעמלות
(1,146,139)	1,340	217,214	(1,364,693)	סך הכל הכנסות
(1,174,307)	-	232,173	(1,406,480)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
82,596	-	73,108	9,488	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(1,256,903)	-	159,065	(1,415,968)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
97,362	-	57,320	40,042	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
27,899	1,009	8,912	17,978	הוצאות הנהלה וכלליות
6,015	3,729	2,200	86	הוצאות מימון
(1,125,627)	4,738	227,497	(1,357,862)	סך הכל הוצאות
(20,512)	(3,398)	(10,283)	(6,831)	הפסד לפני מסים על ההכנסה
(34,082)	(1,860)	(31,269)	(953)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(54,594)	(5,258)	(41,552)	(7,784)	סה"כ הפסד כולל לפני מסים על ההכנסה
ליום 31 במרס, 2020				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
14,180,241	-	-	14,180,241	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
3,745,625	-	2,676,241	1,069,384	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מבוקר			
אלפי ש"ח			
1,664,115	-	1,192,132	471,983
438,360	-	399,769	38,591
1,225,755	-	792,363	433,392
926,717	13,967	36,266	876,484
157,539	-	-	157,539
67,342	-	59,886	7,456
2,377,353	13,967	888,515	1,474,871
2,239,986	-	952,281	1,287,705
378,611	-	353,124	25,487
1,861,375	-	599,157	1,262,218
413,971	-	258,123	155,848
96,874	3,930	25,107	67,837
23,492	15,217	7,433	842
2,395,712	19,147	889,820	1,486,745
(18,359)	(5,180)	(1,305)	(11,874)
(7,003)	2,574	(9,453)	(124)
(25,362)	(2,606)	(10,758)	(11,998)
ליום 31 בדצמבר, 2020			
מבוקר			
אלפי ש"ח			
19,039,873	-	-	19,039,873
3,689,930	-	2,568,126	1,121,804

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
סך הכל הכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון
סך הכל הוצאות
 הפסד לפני מסים על ההכנסה רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סה"כ הפסד כולל לפני מסים על ההכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2021

סה"כ	ענפי רכוש (ואחרים **)	ענפי חבויות (אחרים *)	רכב רכוש	רכב חובה	
					בלתי מבוקר
					אלפי ש"ח
413,011	82,751	62,815	146,634	120,811	פרמיות ברוטו
144,420	49,749	4,562	3,528	86,581	פרמיות ביטוח משנה
268,591	33,002	58,253	143,106	34,230	פרמיות בשייר
79,510	7,060	16,551	40,487	15,412	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
189,081	25,942	41,702	102,619	18,818	פרמיות שהורווחו בשייר
44,786	2,134	17,486	10,045	15,121	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
13,947	8,896	825	402	3,824	הכנסות מעמלות
247,814	36,972	60,013	113,066	37,763	סך כל ההכנסות
268,852	41,169	42,543	83,103	102,037	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
109,141	24,663	8,312	3,531	72,635	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
159,711	16,506	34,231	79,572	29,402	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
52,304	15,423	10,400	21,444	5,037	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
6,581	823	625	1,456	3,677	הוצאות הנהלה וכלליות
1,360	267	-	-	1,093	הוצאות מימון
219,956	33,019	45,256	102,472	39,209	סך כל ההוצאות
27,858	3,953	14,757	10,594	(1,446)	רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
(3,110)	(129)	(1,216)	(699)	(1,066)	הפסד כולל אחר לפני מיסים על הכנסה
24,748	3,824	13,541	9,895	(2,512)	סה"כ הרווח (הפסד) הכולל לפני מיסים על הכנסה
2,729,191	187,253	612,919	352,237	1,576,782	התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ליום 31 במרס, 2021 (בלתי מבוקר)
1,351,263	67,502	533,974	337,062	412,725	התחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר ליום 31 במרס, 2021 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח צד ג' אשר הפעילות בגינו מהווה 43.5% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר נתונים של ענפי ביטוח מקיף דירות ובתי עסק אשר הפעילות בגינם מהווה 51.3% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2020				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי חבויות (אחרים *)	ענפי רכוש (ואחרים (**))	סה"כ
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
125,641	161,540	62,561	82,015	431,757
92,984	6,583	6,092	48,600	154,259
32,657	154,957	56,469	33,415	277,498
12,229	38,910	9,572	6,002	66,713
20,428	116,047	46,897	27,413	210,785
(3,215)	(2,330)	(3,877)	(177)	(9,599)
5,931	436	758	8,903	16,028
23,144	114,153	43,778	36,139	217,214
47,440	105,079	28,660	50,994	232,173
38,965	4,874	(1,918)	31,187	73,108
8,475	100,205	30,578	19,807	159,065
9,778	20,121	11,420	16,001	57,320
3,197	3,016	1,168	1,531	8,912
2,074	-	-	126	2,200
23,524	123,342	43,166	37,465	227,497
(380)	(9,189)	612	(1,326)	(10,283)
(10,614)	(7,258)	(12,075)	(1,322)	(31,269)
(10,994)	(16,447)	(11,463)	(2,648)	(41,552)
1,580,529	365,729	555,946	174,037	2,676,241
403,900	355,019	483,403	67,167	1,309,489

(*) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח צד ג' אשר הפעילות בגינו מהווה 45.6% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר נתונים של ענפי ביטוח מקיף דירות ובתי עסק אשר הפעילות בגינם מהווה 54.6% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020					
סה"כ	ענפי רכוש ואחרים (**)	ענפי חבויות (אחרים *) אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
1,153,020	256,732	181,644	430,320	284,324	פרמיות ברוטו
395,511	153,026	17,743	17,034	207,708	פרמיות ביטוח משנה
757,509	103,706	163,901	413,286	76,616	פרמיות בשייר
(34,854)	(2,310)	(1,385)	(25,984)	(5,175)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורוחה, בשייר
792,363	106,016	165,286	439,270	81,791	פרמיות שהורוחו בשייר
36,266	2,544	13,610	8,235	11,877	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
59,886	33,297	3,391	1,779	21,419	הכנסות מעמלות
888,515	141,857	182,287	449,284	115,087	סך כל ההכנסות
952,281	140,145	154,393	371,245	286,498	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
353,124	87,721	20,585	24,161	220,657	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
599,157	52,424	133,808	347,084	65,841	תשלומים ושינוי התחייבויות בגין חוזי השקעה בשייר
258,123	69,293	45,103	103,319	40,408	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
25,107	4,850	3,436	8,110	8,711	הוצאות הנהלה וכלליות
7,433	495	-	-	6,938	הוצאות מימון
889,820	127,062	182,347	458,513	121,898	סך כל ההוצאות
(1,305)	14,795	(60)	(9,229)	(6,811)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(9,453)	(544)	(3,609)	(2,180)	(3,120)	הפסד כולל אחר לפני מיסים על הכנסה (***)
(10,758)	14,251	(3,669)	(11,409)	(9,931)	סה"כ הרווח (הפסד) הכולל לפני מיסים על הכנסה
2,568,126	161,408	579,482	310,244	1,516,992	התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2020
1,243,484	56,054	501,627	296,900	388,903	התחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר ליום 31 בדצמבר, 2020

(* ענפי רכוש אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח מקיף דירות ובתי עסק אשר הפעילות בגינם מהווה 52.6% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח צד ג' אשר הפעילות בגיננו מהווה 48.3% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס, 2021 (בלתי מבוקר):

סך הכל	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב					
	בריאות אחר	סיעודי פרט	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
			קבוצתי	פרט	משנת 2004	עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)	
107,747	5,572	3,374	-	14,704	62,902	14,713	2,482	פרמיות ברוטו: תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
1,842,796					1,842,796	-	-	
61,768					38,896	20,616	2,256	מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
30,399					30,399	-	-	מזה דמי ניהול בגין חוזי השקעה
484,395	3,079	686	30	9,834	304,243	150,447	16,076	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
380,923					380,923	-	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
7,612	(1,566)	1,138	(21)	593	(4,205)	12,076	(403)	סך כל הרווח (הפסד) כולל מעסקי ביטוח חיים
3,847					3,847			מזה רווח כולל מחוזי השקעה

הערות:

- (1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם/בחלקם באגרות חוב מיועדות. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
- (2) המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקק לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחכונ ארוך טווח (המשך)

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס, 2020 (בלתי מבוקר):

סך הכל	בריאות אחר	סיעודי פרט	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
			קבוצתי	פרט	עד שנת 2003	משנת 2004 תלוי תשואה	עד שנת 1990 (1)	
								סיכון הנמכר כפוליסה בודדת
133,579	5,888	3,500	-	21,000	81,286	19,343	2,562	פרמיות ברוטו:
1,275,129					1,275,129	-	-	תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
32,304					28,485	2,517	1,302	מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
22,881					22,881	-	-	מזה דמי ניהול בגין חוזי השקעה
(262,284)	4,385	(5,277)	(58)	14,828	(165,836)	(118,508)	8,182	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(1,144,195)					(1,144,195)	-	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
(7,784)	(2,668)	6,306	61	(4,776)	(4,546)	(2,306)	145	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים
1,943					1,943			מזה רווח כולל מחוזי השקעה

הערות:

- (1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מביחי תשואה והם מגובים בעיקרם בחלקם באגרות חוב מיועדות.
 (2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
 המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחכונ ארוך טווח (המשך)

נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020 (מבוקר):

סך הכל	בריאות אחר	סיעודי פרט	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
			סיכון הנמכר כפוליסה בודדת	קבוצתי	פרט	מסנת 2004 תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
אלפי ש"ח								
471,983	21,723	13,651	-	77,926	289,479	59,413	9,791	פרמיות ברוטו:
5,069,140					5,069,140	-	-	תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
159,140					121,217	36,322	1,601	מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
97,398					97,398	-	-	מזה דמי ניהול בגין חוזי השקעה
757,229	10,324	20,767	(136)	30,731	406,238	234,834	54,471	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
530,476					530,476	-	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
(11,998)	315	(10,007)	151	2,280	(13,374)	15,121	(6,484)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים
6,937					6,937	-	-	מזה רווח כולל מחוזי השקעה

הערות:

- (1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם/בחלקם באגרות חוב מיועדות. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
- (2) המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 4 - הון ודרישות הון

מדיניות ודרישות הון

א. מדיניות ההנהלה

מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטיח את כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה שהינה גוף מוסדי, כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה").

בחודש נובמבר, 2017 קבע דירקטוריון החברה יעד יחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי II (להלן – "יעד הון") - לפי המתווה הבא:

חלוקת דיבידנד תותר רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפחות בשיעורים הנקובים בטבלה מטה, לפי חוזר סולבנסי או לפי הנחיות ליישום הנדבך הראשון במשטר כושר פירעון חדש, לפי העניין, כשהוא מחושב ללא הוראות מעבר;

החל מהדוחות הכספיים ליום 31/12/2024	עד וכולל הדוחות הכספיים ליום 31/12/2023	עד וכולל הדוחות הכספיים ליום 31/12/2020	עד וכולל הדוחות הכספיים ליום 31/12/2019	עד וכולל הדוחות הכספיים בגין 31/12/2018	עד וכולל הדוחות הכספיים בגין 31/12/2017
108%	107%	106%	104%	102%	101%

ב. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

על החברה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II וזאת בהתאם להוראות יישום כפי שפורסמו בחודש יוני 2017 ועודכנו בחודש אוקטובר 2020 (להלן: "חוזר סולבנסי").

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון מחושב כיחס שבין הון העצמי הכלכלי של חברת הביטוח לבין הון הנדרש לכושר פירעון.

ההון העצמי הכלכלי נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי (ראה להלן) ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים (הון רוברד 1 נוסף, הון רוברד 2, הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני).

סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin).

באור 4: - הון ודרישות הון (המשך)

מדיניות ודרישות הון (המשך)

ב. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II (המשך)

ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בחוזר הסולבנסי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק ואשראי וכן סיכונים תפעוליים. בהתאם להנחיות חוזר סולבנסי הקיים ולעדכונים המבוצעים בו כאמור לעיל, החוזר כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לעמידה בדרישות ההון כדלהלן:

1. בחירה, החל מדוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר, 2019 האחת מהחלופות הבאות:

- א. פריסה הדרגתית של ההון הנדרש, עד לשנת 2024 כך שההון הנדרש יעלה בהדרגה, ב- 5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR. ההון הנדרש ליום 31 בדצמבר, 2019 - 75% מה-SCR (ליום 31 בדצמבר 2018, 70%); יצוין כי זו הייתה החלופה היחידה עד דוח יחס כושר פירעון ל- 31 בדצמבר, 2019.
- ב. הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום המחושב בהתאם לחוזר סולבנסי (להלן: "הניכוי"). הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן: "תקופת הפריסה").

החברה בחרה בחלופה הראשונה ותבחן את החלופות מדי שנה.

2. דרישת הון מוקטנת, שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לשנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות.

הוראות גילוי ודיווח בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי לשנת 2019 ואילך

בהתאם לחוזר המאוחד יכלל דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב. אולם, במכתבים ששלח הממונה למנהלי חברות הביטוח, שהאחרון שבהם הינו מיום 22 בספטמבר, 2020 (להלן: "המכתב") נקבע שעל אף האמור בחוזר המאוחד, מועד פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי ודיווח קבצי דיווח סולבנסי לממונה ליום 31 בדצמבר, 2019, יהיה ביום 29 באוקטובר, 2020. כמו כן פוטר המכתב את החברות מחישוב ומפרסום דוח יחס כושר פירעון ליום 30 ביוני, 2020.

ביום 14 במרס 2021, שלח הממונה מכתב למנהלי חברות הביטוח ובו נדחה מועד הדיווח והפרסום של יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2020 עד ליום 30 ביוני 2021. כמו כן, מאפשר המכתב שלא לפרסם לציבור דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני 2021.

יחס כושר הפירעון של החברה:

בהתאם לדוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר, 2019, שפורסם ביום 28 באוקטובר, 2020, לחברה עודף הון ללא התחשבות בהוראות המעבר, בתקופת הפריסה.

החישוב שערכה החברה כאמור, נבדק, על ידי רואי החשבון המבקרים של החברה, בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי. תקן זה רלוונטי לביקורת חישובי הסולבנסי ואיננו מהווה חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים.

יודגש כי התחזיות וההנחות, שהיוו בסיס להכנת דוח יחס כושר פירעון כלכלי, מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות.

החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ועל פעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

באור 4: - הון ודרישות הון (המשך)

מדיניות ודרישות הון (המשך)

ב. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II (המשך)

בדוח המיוחד של רואה החשבון המבקרים מופנית תשומת הלב לאמור בדוח יחס כושר פירעון בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטורים וחשיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

לפרוט נוסף ראה סעיף 9 בדוח הדירקטוריון וכן דוח יחס כושר פירעון כלכלי שפורסם באתר האינטרנט של החברה.

דוח יחס כושר פירעון, ליום 31 בדצמבר, 2019, הוכן על בסיס התנאים וההערכה המיטבית כפי שהיו ידועים לחברה לאותו יום. לפיכך, דוח זה לא עודכן להשלכות נגיף הקורונה אם וככל שאלו קיימות, ראה גם [באור 1](#).

בכל הקשור לעמידה בדרישות ההון הנדרש בהתחשב בהוראות הפריסה בתקופה שלאחר מועד הדיווח, להערכת החברה, על אף ההשלכות של משבר זה שחלקן שליליות היא עומדת בדרישות אלו.

בתקופה שלאחר יום 31 בדצמבר, 2019 ועד למועד פרסום דוח זה, חלו שינויים נוספים העלולים להשפיע לרעה על יחס כושר הפירעון של החברה וביניהם המשך הירידה בעקום הריבית.

ג. דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100% לאחר ביצוע החלוקה, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה.

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה, המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

ליום	ליום		
31 בדצמבר	31 במרס		
2020	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
147,512	138,787	147,814	נדל"ן להשקעה
			<u>השקעות פיננסיות:</u>
9,865,127	8,231,344	9,405,826	נכסי חוב סחירים
454,373	458,646	493,327	נכסי חוב שאינם סחירים
3,606,052	2,576,975	4,893,460	מניות
3,523,099	2,283,246	4,280,933	השקעות פיננסיות אחרות
17,448,651	13,550,211	19,073,546	סך הכל השקעות פיננסיות
1,680,177	581,923	1,961,075	מזומנים ושווי מזומנים
93,465	115,092	105,705	אחר
19,369,805	14,386,013	21,288,140	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות:

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

החברה מחזיקה במכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן לפי הסיווגים כדלקמן:

ליום 31 במרס, 2021				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
9,405,826	-	-	9,405,826	השקעות פיננסיות
493,327	-	493,327	-	נכסי חוב סחירים
4,893,460	530,820	-	4,362,640	נכסי חוב שאינם סחירים
4,280,933	747,947	-	3,532,986	מניות
19,073,546	1,278,767	493,327	17,301,452	השקעות פיננסיות אחרות
				סה"כ

ליום 31 במרס, 2020				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
8,231,344	-	-	8,231,344	השקעות פיננסיות
458,646	-	458,646	-	נכסי חוב סחירים
2,576,975	297,105	-	2,279,870	נכסי חוב שאינם סחירים
2,283,246	517,433	-	1,765,813	מניות
13,550,211	814,538	458,646	12,277,027	השקעות פיננסיות אחרות
				סך הכל

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות: (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2020				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
				<u>השקעות פיננסיות</u>
9,865,127	-	-	9,865,127	נכסי חוב סחירים
454,373	-	454,373	-	נכסי חוב שאינם סחירים
3,606,052	342,951	-	3,263,101	מניות
3,523,099	738,853	-	2,784,246	השקעות פיננסיות אחרות
<u>17,448,651</u>	<u>1,081,804</u>	<u>454,373</u>	<u>15,912,474</u>	סך הכל

תנועה בנכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
1,081,804	738,853	342,951	<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2021</u>
156,896	(630)	157,526	סך הרווחים(הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד (*)
40,257	9,914	30,343	רכישות
(190)	(190)	-	מכירות
<u>1,278,767</u>	<u>747,947</u>	<u>530,820</u>	<u>יתרה ליום 31 במרס, 2021</u>
156,896	(630)	157,526	(*) מתוכם: סך הרווחים(הפסדים) לתקופה שנכללו ברווח בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס, 2021

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס, 2021 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות: (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד		
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
712,695	439,263	273,432
(14,465)	8,228	(22,693)
116,308	69,942	46,366
814,538	517,433	297,105
(14,465)	8,228	(22,693)

יתרה ליום 1 בינואר, 2020 (מבוקר)
 סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד (*
 רכישות
 יתרה ליום 31 במרס, 2020
 (* מתוכם: סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח או הפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס, 2020

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס, 2020 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד		
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות
מבוקר		
אלפי ש"ח		
712,695	439,263	273,432
109,696	86,543	23,153
259,855	213,489	46,366
(442)	(442)	-
1,081,804	738,853	342,951
109,798	86,645	23,153

יתרה ליום 1 בינואר, 2020
 סך הרווחים שהוכרו ברווח או הפסד (*
 רכישות
 מכירות
 יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020
 (* מתוכם: סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח או הפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2020

במהלך שנת 2020 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 במרס, 2021	
שווי הוגן	הערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
1,195,229	894,659
169,249	165,473
<u>1,364,478</u>	<u>1,060,132</u>
	<u>123</u>

אגרות חוב מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח או הפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס, 2020	
שווי הוגן	הערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
1,130,254	882,415
191,398	192,150
<u>1,321,652</u>	<u>1,074,565</u>
	<u>1,601</u>

אגרות חוב מיועדות

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

מוצגים כהלוואות וחייבים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח או הפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2020	
שווי הוגן	הערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	
1,165,215	862,242
223,647	218,019
<u>1,388,862</u>	<u>1,080,261</u>
	<u>123</u>

אגרות חוב מיועדות

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

מוצגים כהלוואות וחייבים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח או הפסד (במצטבר)

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו כאמור **בבאור 5א' (2)**:
 החברה מחזיקה במכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן לפי הסיווגים כדלקמן:

ליום 31 במרס, 2021				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
360,835	-	-	360,835	נכסי חוב סחירים
123,178	99,395	-	23,783	מניות
306,987	142,122	-	164,865	השקעות פיננסיות אחרות
<u>791,000</u>	<u>241,517</u>	<u>-</u>	<u>549,483</u>	סה"כ

ליום 31 במרס, 2020				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
607,880	-	-	607,880	נכסי חוב סחירים
93,363	81,635	-	11,728	מניות
146,861	71,713	-	75,148	השקעות פיננסיות אחרות
<u>848,104</u>	<u>153,348</u>	<u>-</u>	<u>694,756</u>	סך הכל

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2020				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
369,658	-	-	369,658	נכסי חוב סחירים
146,099	91,353	-	54,746	מניות
185,768	102,744	-	83,024	השקעות פיננסיות אחרות
701,525	194,097	-	507,428	סך הכל

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
194,097	102,744	91,353	יתרה ליום 1 בינואר, 2021
47,543	39,501	8,042	סך הרווחים שהוכרו ברווח או הפסד (*)
(123)	(123)	-	מכירות
241,517	142,122	99,395	יתרה ליום 31 במרס, 2021
73,793	65,751	8,042	(*) מתוכם: סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס, 2021

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס, 2021 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מכשירים פיננסיים באור 5 :-

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
מניות	השקעות פיננסיות אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
88,771	68,750	157,521
(7,136)	2,963	(4,173)
81,635	71,713	153,348
(7,136)	2,963	(4,173)

יתרה ליום 1 בינואר, 2020 (מבוקר)

סך ההפסדים שהוכרו ברווח או הפסד (*)

יתרה ליום 31 במרס, 2020

(* מתוכם: סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח או הפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס, 2020

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס, 2020 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
מניות	השקעות פיננסיות אחרות	סה"כ
מבוקר		
אלפי ש"ח		
88,771	68,750	157,521
(7,621)	4,617	(3,004)
10,203	29,666	39,869
-	(289)	(289)
91,353	102,744	194,097
(7,621)	4,670	(2,951)

יתרה ליום 1 בינואר, 2020

סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד (*)

רכישות

מכירות

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020

(* מתוכם: סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח או הפסד בגין נכסים מוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2020

במהלך שנת 2020 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ליום 31 במרס, 2021	
שוי הוגן	הערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
10,278	10,000
296,794	270,208
307,072	280,208
1,250	1,250
19,150	19,150
20,400	20,400
	5,058
	305,666
	280,208

התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:
 הלוואות מתאגידים בנקאיים
 כתבי התחייבות נדחים
 סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת (*)

התחייבויות פיננסיות המוצגות שווי הוגן:
 נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה
 נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה
 סך הכל התחייבויות המוצגות בשווי הוגן
 התחייבות בגין חכירה (**)
 סך הכל התחייבויות פיננסיות

(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון לצורך עמידה בדרישות ההון

(**) לא נדרש גילוי על שווי הוגן.

ליום 31 במרס, 2020	
שוי הוגן	הערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
10,347	10,000
243,612	269,952
253,959	279,952
4,311	4,311
40,481	40,481
(***)44,792	(***) 44,792
	5,353
	330,097
	279,952

התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:
 הלוואות מתאגידים בנקאיים
 כתבי התחייבות נדחים
 סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת (*)

התחייבויות פיננסיות המוצגות שווי הוגן:
 נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה
 נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה
 סך הכל התחייבויות המוצגות בשווי הוגן
 התחייבות בגין חכירה (**)
 סך הכל התחייבויות פיננסיות

(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון לצורך עמידה בדרישות ההון

(**) לא נדרש גילוי על שווי הוגן.
 (***) סווג מחדש. ראה באור 2 ה'.

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

1. פירוט (המשך)

ליום 31 דצמבר, 2020	
שווי הוגן	הערך בספרים בלתי מבוקר אלפי ש"ח

התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:
 הלוואות מתאידיים בנקאיים
 כתבי התחייבות נדחים
 סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת (*)

10,689	10,000
285,701	270,142
296,390	280,142

-	-
12,587	12,587
12,587	12,587
	5,552
	298,281

התחייבויות פיננסיות המוצגות שווי הוגן:
 נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה
 נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה
 סך הכל התחייבויות המוצגות בשווי הוגן
 התחייבות בגין חכירה (**)
 סך הכל התחייבויות פיננסיות

(* מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון לצורך עמידה בדרישות ההון

(**) לא נדרש גילוי על שווי הוגן.

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד בחלוקה לרמות

ליום 31 במרס, 2021			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
20,400	-	-	20,400
20,400	-	-	20,400

נגזרים

התחייבויות פיננסיות אשר ניתן גילוי של שווים ההוגן (ג.1.1. לעיל)

307,072	-	10,278	296,794
---------	---	--------	---------

ליום 31 במרס, 2020			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
44,792	-	-	44,792
44,792	-	-	44,792

נגזרים

התחייבויות פיננסיות אשר ניתן גילוי של שווים ההוגן (ג.1.1. לעיל)

253,959	-	10,347	243,612
---------	---	--------	---------

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2020				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
12,587	-	-	12,587	נגזרים
12,587	-	-	12,587	
296,390	-	10,689	285,701	התחייבויות פיננסיות אשר ניתן גילוי של שווים ההוגן (ג.1. לעיל)

באור 6 :- השקעה בחברה כלולה

רכישת 49% ממניות "טרה אמפריום אייץ בע"מ" (להלן "טרה").

ביום 20 בינואר, 2020 הושלמה עסקה במסגרתה התקשרה החברה עם "טרה אמפריום אייץ בע"מ" ובעלי המניות בה, במערכת הסכמים בקשר עם רכישת 49% מהונה המונפק של טרה.

תמורת המניות הנרכשות, שילמה החברה, במועד השלמת העסקה סך של 28.9 מלש"ח כאשר סך של כ-23.6 מלש"ח שולם על חשבון המניות וסך של כ-5.3 מלש"ח הועמד כ הלוואה.

75% מההשקעה בוצעה מכספי חוזים תלויי תשואה ו-25% מההשקעה בוצעה מכספי הנוסטרו של החברה.

השקעה זו סווגה כהשקעה בחברה כלולה.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף ההליכים הייצוגיים המוגשים נגד החברה, זאת כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל וכחלק מגידול בבקשות מסוג זה כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברה. מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה להפסדים במקרה של קבלת אישור לתובענה ייצוגית כנגד החברה. ההליכים הייצוגיים, מצויים בשלבים שונים של הבירור המשפטי, החל משלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית ועד לשלב שבו התובענה אושרה כייצוגית והיא מתבררת ככזו. חלק מההליכים הייצוגיים מצויים בהליכי ערעור.

בהליכים משפטיים או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not" - דהיינו הסתברות העולה על 50%), כי טענות התביעה תתקבלנה וההליך יתקבל (או במקרה של בקשה לאישור תובענה כייצוגית, יאשר בית המשפט את אישורה כייצוגית), נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה.

בבקשות לאישור תובענות אשר אושרו כייצוגיות על ידי בית המשפט, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה, אם, לאור הערכת ההנהלה המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה במסגרת התביעה לגופה תתקבלנה במסגרת ניהול התובענה כתובענה ייצוגית. במקרה בו אושרה תביעה כייצוגית על ידי בית המשפט והוגש ערעור על ידי התובע בו הוא עותר להרחיב את פסק הדין שניתן, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה בערעור, אם לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה בערעור תתקבלנה.

במקרים בהם במסגרת ניהול ההליכים קיימת נכונות להגיע לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם מדובר במקרה אשר לפי הפירוט האמור לעיל לא הייתה נכללת הפרשה בדוחות הכספיים אלמלא הפרשה או הנכונות לפשרה. במקרים בהם לפי הפירוט האמור לעיל נדרשת הפרשה בדוחות הכספיים ויש נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בדוחות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה או סכום הנכונות לפשרה, לפי הגובה מבניהם. במקרים בהם אושר הסדר פשרה, נכללה בדוחות הפרשה בגובה הערכת החברה לעלות הסדר הפרשה.

בהליכים משפטיים (או בבקשות לאישור תובענה) אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, לא חל האמור לעיל, וכן בהליכים משפטיים (או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית) הנמצאים בשלבים ראשוניים ולא ניתן להעריך את סיכויי התביעה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה או הפרשה בגובה נכונות החברה לפשרה, לפי העניין.

להלן פרוט הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות:

1. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה נגד החברה ונגד חברות ביטוח נוספות (להלן: "המשיבות"), ביום 13 ביוני, 2012. סכום התביעה הקבוצתית הינו על סך של כ-37 מיליון ש"ח. עניינה של התובענה בטענה כי המשיבות גובות סכומי כסף העולים לעיתים כדי שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטחים והקרויים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים" ("גורם פוליסה"). לטענת התובעת הייצוגית, אמנם במסגרת חוזרי הממונה הותר לחברות הביטוח לגבות "גורם פוליסה" בפוליסות לביטוח חיים, בכפוף למספר מגבלות, אלא שזהו תנאי הכרחי אך לא מספיק ולצורך גביית "גורם פוליסה" נדרשת גם הסכמה חוזית. הקבוצה אותה מבקשת לייצג התובעת הינה כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח של המשיבה ושנגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או כעמלה זהה בשם אחר. התובעת עותרת לסעד של תשלום סכום הפיצוי/ השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה בפועל, בצירוף התשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

1. המשך

כמו כן, עותרת התובעת למתן צו עשה המורה לחברה לשנות את דרך פעולתה בכל הקשור בגביית גורם פוליסה ולתשלום גמול לתובעת ושכר טרחה לבאי כוחה.

ביום 21 בנובמבר, 2016 ניתנה החלטת בית משפט בבקשה לאישור התובענה כייצוגיות במסגרתה נקבע כי יש מקום לאשר באופן חלקי את ניהול התובענה כייצוגית. בית המשפט הגדיר את חברי הקבוצה: "מבוטחים של כל אחת מחברות הביטוח בפוליסות ביטוח חיים משולבות חיסכון שנערכו בין השנים 2003-1992 (פוליסות המכונות בשמות שונים כגון "עדף", "מיטב", "יותר", "עד", "מעולה" וכיו"ב), אשר החיסכון שנצבר לטובתם נפגע בשל גביית "גורם הפוליסה". עילת התביעה אותה אישר בית המשפט הינה הפרת פוליסת הביטוח בשל גבייה ללא בסיס משפטי של עמלת "גורם פוליסה" באופן שפגע בחיסכון שנצבר לטובת המבוטח החל משבע שנים קודם להגשת התובענה – היינו: ביחס לחברה החל מיום 13 ביוני, 2005. בית המשפט אישר לתבוע את הסעדים הבאים: תיקון ההפרה על דרך של עדכון החיסכון הצבור לטובת המבוטח בסכום החיסכון הנוסף שהיה נצבר לטובתו אילו לא היה נגבה גורם הפוליסה או פיצוי המבוטח בסכום האמור וכן הפסקת גביית גורם הפוליסה מעתה ואילך.

ביום 5 במרס, 2017 הגישו התובעים בקשה לאיחוד הדיון בתיק יחד עם תיקים שהוגשו כנגד ארבע חברות ביטוח נוספות (הראל, כלל, מגדל ומנורה) באותו נושא. בקשה זו התקבלה ונקבע כי כל התיקים, לרבות התיק כנגד החברה, יאוחדו וידונו בפני השופטת מיכל נדב יחד עם התיק המתנהל נגד הפניקס.

ביום 16 במאי, 2017 הגישו הנתבעות (כולל החברה), כל אחת בנפרד, בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על ההחלטה לאשר באופן חלקי את התובענה כייצוגית, וכן כי ההליכים בבית המשפט המחוזי יותלו עד להשלמת ההליכים בבקשת רשות הערעור בעליון. בית המשפט העליון נעתר לבקשה והורה על התליית ההליכים בבית המשפט המחוזי עד למתן החלטה אחרת.

ביום 3 בספטמבר, 2018 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו לבית המשפט העליון, אשר חוזרת בעיקרה על עמדתו כפי שהוגשה לבית המשפט המחוזי.

ביום 6 בפברואר, 2019 התקיים דיון בבקשת רשות הערעור בבית המשפט העליון, במסגרתו הציע בית המשפט כי בקשות הערעור תמחקנה וכי כל הטיעונים, לרבות הזכות להגיש ערעור בתום הדיון במחוזי, ישמרו לצדדים. החברה קיבלה את המלצת בית המשפט והודיעה על משיכת בקשת רשות הערעור. בנסיבות אלו, ימשך הדיון בתובענה לגופה בבית המשפט המחוזי. כתב תביעה כנגד כל החברות הוגש לבית המשפט המחוזי וכתבי הגנה מטעם החברות הוגשו גם כן. הצדדים הגישו גם את ראיותיהם. בשלב זה, הצדדים פנו בהסכמה להליך גישור.

ביום 6 ביולי, 2020 התקיים דיון קדם משפט בתיק, במסגרתו הורה בית המשפט ליועמ"ש להתייחס להצעת הפשרה הנרקמת בין הצדדים. בנוסף, בית המשפט הורה לנתבעות להגיש את הצעת הסדר הגישור, תוך מתן הסבר מדוע יש בראיות החדשות לשנות מהותית את פני התביעה, וזאת עד ליום 8 בדצמבר, 2020.

ביום 7 בפברואר, 2021 התקיימה ישיבה מקדמית שבה הציגו ב"כ הנתבעות את המתווה העקרוני של ההסדר שגובש במסגרת הגישור. בית המשפט ביקש לקבל את התייחסות המדינה.

ביום 11 בפברואר, 2021 התקיימה ישיבת הוכחות ראשונה בה נחקרו התובעים הייצוגיים בתביעה נגד כלל, מגדל, הפניקס ואיילון.

ביום 18 בפברואר, 2021 התקיימה ישיבת הוכחות נוספת שבה נחקרו יתר עדי התביעה לרבות התובעת הייצוגית נגד החברה.

ביום 6 במאי, 2021 התקיימה ישיבת הוכחות נוספות שבה נחקרו עדי החברות האחרות. במקביל נפגש המגשר עם נציגי היועץ המשפטי והפיקוח ועדכן אותם בדבר מתווה הפשרה וביקש את התייחסות המדינה.

התיק נקבע לדיוני הוכחות נוספים לימים: ; 27 במאי, 2021; 3 ביוני, 2021; 10 ביוני, 2021; 17 ביוני, 2021; ו- 24 ביוני, 2021.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

2. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה ביום 7 בספטמבר, 2016. סכום התביעה הקבוצתית מוערך בסכום של 8,100,000 ש"ח. עניינה של התובענה בטענה בדבר גביית הוצאות ניהול השקעות ללא הסכמה מפורשת על כך במסגרת הפוליסה (הגביה של הוצאות ניהול אינה מנוגדת לדין והטענה היא כי לא הייתה הסכמה חוזית על-פי הפוליסה המתירה גביה של הוצאות אלו); כי החברה הציגה כביכול מצגי שווא, לפיהם העלות היחידה שיש לחוסכים היא דמי ניהול; וכי החברה לא גילתה ללקוחותיה במסגרת הדוחות האישיים ששלחה כי נוכח הוצאות ניהול השקעות, וזאת עד לדוחות החל משנת 2014. הקבוצה אותה מעוניינת לייצג התובעת היא כל בעלי פוליסת חסכון "Best Invest אישי" של המשיבה בהווה ובשבע השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה. ביום 14 ביוני, 2018 הגישו הצדדים בהליך הנ"ל - יחד עם הצדדים בהליכים נוספים המתנהלים נגד חברות ביטוח אחרות באותו נושא - בקשה לאישור הסדר דיוני, לפיו תצורף עמדת המאסדר - שהוגשה במסגרת הליכים המתנהלים באותה עילה בבתי הדין לעבודה - כראיה בתיק. בית המשפט נעתר לבקשה. ביום 31 במאי, 2019 ניתנה החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית. ביום 15 ביולי, 2019 הגישו הנתבעות בקשה להארכת מועד להגשת כתב הגנה והתליית ההליך עד להחלטה בבקשת רשות ערעור. בהתאם להחלטת בית המשפט, בשלב זה מוארך המועד להגשת כתב הגנה עד להחלטה אחרת. ביום 26 בספטמבר, 2019 הגישה החברה בקשת רשות ערעור על ההחלטה המאשרת את התובענה כייצוגית לבית המשפט העליון. ביום 3 בנובמבר, 2019 קבע בית המשפט העליון כי הבקשה לרשות ערעור מצריכה תשובה; וכי גם היועץ המשפטי לממשלה מתבקש להגיש את עמדתו בכתב בעניין. ביום 13 באוגוסט, 2020 הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו בהליך בקשת רשות הערעור וכן הגיש את עמדתו, לפיה יש לקבל את בקשת רשות הערעור והערעור לגופו ולהורות על דחיית בקשות האישור כתובענות ייצוגיות. ביום 13 בספטמבר, 2020 הוגשה בקשה להצטרף להליך מטעם עמיתים בקופות גמל שהגישו בקשות לאישור תובענות ייצוגיות בהליכים אחרים בעניין הוצאות ישירות, אשר תלויות ועומדות בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ביום 6 באוקטובר, 2020 בית המשפט העליון קיבל את בקשת ההצטרפות והתיר לעמיתים להגיש תגובה לעמדת היועץ המשפטי לממשלה. החברה הגישה את תגובתה ביום 22 באוקטובר, 2020. ביום 11 בפברואר, 2021 נערך דיון בתיק. טרם ניתנה החלטה.
3. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה ביום 13 בנובמבר, 2016. עניינה של התובענה בטענה כי החברה מפרה כביכול התחייבויותיה במסגרת פוליסות לביטוח מנהלים הכוללות גם כיסוי לאובדן כושר עבודה, באופן כזה שהחברה, בין היתר, מסיטה כספי מבוטחים וגורעת כספים ביתר מתוך רכיבי הגמל והפיצויים המפורשים על-ידי המבוטחים לטובת רכיב אובדן כושר עבודה, ובכך מקטינה לכאורה את הסכומים הנצברים עבור המבוטחים כפנסיה (גמל ופיצויים) ומגדילה את הפרמיות הנגבות על-ידה עבור רכיב אובדן כושר עבודה, וזאת בניגוד לדין ולתנאי פוליסת הביטוח. הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג כוללת "כל מבוטח בעל פוליסת ביטוח מנהלים וכן ביטוח אובדן כושר עבודה, החל משנת 2015".
- בין הצדדים התנהלו מגעים אשר הבשילו לחתימה על בקשת הסתלקות, לפיה בקשת האישור תימחק בכפוף להתחייבות החברה לתיקון המגבלה הטכנולוגית בעטיה נוצרה אי-ההתאמה הרישומית באותן פוליסות, ותשלם סך של 280,000 ש"ח כגמול ושכ"ט למבקשות ובאי כוחן ("בקשת ההסתלקות"). ביום 13 בפברואר, 2018 הגישו המבקשות את בקשת ההסתלקות לבית הדין. ביום 21 באוקטובר, 2018 הוגשה עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה, במסגרתה התנגד היועץ המשפטי לממשלה לאישור בקשת ההסתלקות והמליץ על מינוי בודק חיצוני. ביום 31 בדצמבר, 2018 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר פשרה, אשר כללה גם תגובה לעמדת היועץ המשפטי לממשלה. ביום 26 בפברואר, 2019 הגישו הצדדים בקשה מתוקנת לאישור הסדר פשרה. ביום 14 באוגוסט, 2019 הוגשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה, המתנגדת להסדר הפשרה המתוקן.
- ביום 2 באוקטובר, 2019 התקיים דיון בתיק, במסגרתו הודיעו הצדדים על משיכת הסדר הפשרה, נוכח עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה.

באור 7: התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

3. המשך

ביום 15 בינואר, 2020 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר דינוני ("ההסדר הדינוני"), לפיה בקשת האישור תתקבל ובית הדין יאשר את ניהול התובענה כייצוגית, וזאת על מנת להביא לסיום ההליכים המשפטיים בתיק ועל מנת לסלול את הדרך לאישור הסדר פשרה שיובא בהמשך לאישורו של בית הדין. ביום 21 בינואר, 2020 נתן בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב תוקף של החלטה להסדר הדינוני והתובענה אושרה כייצוגית. בהתאם, בית המשפט מינה מומחה מטעמו לבחינת השאלות שבמוקד ההסדר הדינוני.

ביום 5 במארס 2020 פרסמה החברה מודעה בשני עיתונים יומיים בדבר אישור התביעה הייצוגית. באותו יום ניתנה החלטה לפיה על החברה להגיש כתב הגנה תוך 45 ימים, וזאת ככל שהצדדים לא יגיעו לפשרה.

היה על המומחה למסור חוות דעתו עד יום 1 במאי 2020, אך בשל משבר הקורונה, חוות דעתו טרם הוגשה.

הצדדים נדרשים לעדכן את בית הדין בדבר מצב התיק עד ליום 18 בפברואר 2021. בשלב זה הצדדים והבודק באים בדברים ביחס לעדכון האמור. ביום 18 בפברואר 2021 הודיעו המבקשות לבית הדין כי התקיימה פגישה עם המומחה, וביקשו פרק זמן של 30 ימים לצורך הגשת עדכון. ביום 20 בפברואר 2021 ניתנה החלטה המאשרת את המבוקש בהודעת התובעות. ביום 14 במרץ 2021 הוגשה הודעה ובקשה לבית המשפט מטעם התובעות, אליה צורף דוח ביניים מטעם המומחה, וביקשו שהות נוספת של כ-30 ימים על מנת ללמוד את השלכות הדוח ולגבש עמדה ביחס אליו. בית המשפט נעתר לבקשה באותו מועד.

ביום 14 במרס 2021 הגישו התובעות הודעה אליה צורף דוח ביניים מטעם המומחה וביקשו שהות לצורך למידתו לגיבוש עמדתן ביחס אליו.

על התובעות להגיש עדכון מטעמן עד ליום 20 ביולי, 2021.

4.

בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה ביום 22 בינואר, 2017. סכום התובענה מוערך בסך של 12,250,000 ש"ח. עניינה של הבקשה לאישור בטענת המבקשים לגביית יתר מן המבוטחים, בכל הנוגע לאפשרות עדכון הגיל ו/או וותק הנהיגה בעת חציית מדרגת גיל ו/או וותק נהיגה המזכה אותם בהפחתה בפרמיית הביטוח. לשיטת המבקשים, הגדרת הקבוצה כוללת את מבוטחי החברה בביטוח רכב חובה, מקיף וצד ג', בתקופה שתחילתה שבע שנים קודם להגשת התובענה ועד למתן פסק דין, אשר הגיעו במהלך תקופת הביטוח למדרגת הגיל ו/או וותק הנהיגה המזכה בהפחתת דמי הביטוח ואשר לא קיבלו מאת החברה את ההפחתה. ביום 22 ביוני, 2017 התקיים דיון קדם משפט יחד עם תביעות נוספות שהוגשו כנגד חברות ביטוח אחרות באותו נושא. בית המשפט קבע כי נכון לשלב זה של ההליך, כלל התביעות העוסקות בפרקטיקת מעבר גיל ידונו במאוחד. ביום 28 במאי, 2019 התקיים דיון קדם משפט בתיק, במסגרתו נקבע כי על המשיבות להגיש תשובה בכתב לשאלת בית המשפט (תשובה הוגשה ביום 10 ביולי, 2019). ביום 4 בנובמבר, 2020 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט, לפיה הצדדים יגיעו ביניהם להסדר דינוני בקשר לסדר המצהירים בדינוני ההוכחות הנוספים, אשר יקבעו לשנת 2021 והסדר דינוני לעניין זה הוגש על ידי הצדדים ביום 1 בדצמבר, 2020.

ביום 1 בדצמבר, 2020 בית המשפט נתן תוקף של החלטה להסדר דינוני זה. ביום 1 במרץ, 2021 הוגשה בקשה מוסכמת לדחיית עדותו של המצהיר מטעם איילון ובית המשפט נעתר לבקשה.

ביום 4 במרץ, 2021 התקיים דיון בתיק וביום 10 במרץ, 2021 התקיים המשך דיון הוכחות.

בחודשים מרס-מאי, 2021 התקיימו שישה דיוני הוכחות בתיק.

ישיבת ההוכחות הבאה קבועה ליום 13 באוקטובר, 2021.

באור 7: התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

5. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה ו-2 חברות ביטוח נוספות ביום 27 באפריל, 2017. סכום התביעה כנגד המשיבות הוערך על ידי המבקשים על סך של 44,395,750 ש"ח (סכום התובענה נגד החברה בלבד עומד על סך של 15,870,750 ש"ח). עניינה של התובענה, בטענה לגביית יתר שלא כדין, של ריבית (דמי אשראי) בקשר עם פריסת הפרמיה השנתית לתשלומים ובניגוד להוראות תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (קביעת אחידות מטבע בחוזי ביטוח ודמי ביטוח באשראי), התשמ"ד-1984 (להלן: "תקנות דמי ביטוח באשראי"), אשר קובעות אחוז ריבית מקסימלי. הקבוצה הוגדרה ככל בעלי הפוליסות ו/או המוטבים ו/או המבוטחים שבטוחו על ידי המשיבות בפוליסות ביטוח בענפי הביטוח הכללי (ביטוח רכב (רכוש), ביטוח דירה ותכולתן, ביטוח תאונות אישיות) וכל פוליסה אשר תקנות דמי ביטוח באשראי חלות עליה, ואשר שילמו למשיבות ריבית, דמי אשראי, דמי גביה או דמי הסדר תשלומים ביתר או כל תשלום דומה לאלה, תוך חריגה מהוראות הדין ו/או תוך חריגה משיעורי הריבית אשר הוצגו בפוליסות. הסעדים המבוקשים הינם פיצוי/השבה בדרך של החזר סכום הריבית העודפת שנגבה מהקבוצה שלא כדין וכן צו עשה המורה למשיבות לשנות את דרך פעולתן. ביום 19 ביולי, 2020 עדכן המבקש את בית המשפט כי המגעים לסיום ההליך על דרך הפשרה לא צלחו.
- ביום 7 בפברואר 2021 התקיים דיון מקדמי בהליך. ביום 14 בפברואר 2021, החברה והמבקש הודיעו כי בכוונתם להגיש בקשה לאישור הסדר פשרה עד ליום 10 במרס 2021. ביום 6 באפריל 2021 הוגשה לבית המשפט הבקשה לאישור הסכם הפשרה.
- ביום 8 באפריל 2021 הורה בית המשפט על פרסום הסדר הפשרה בעיתונות ונקבע כי על החברה להגיש את עמדתה ביחס לענף 61 עד ליום 20 באפריל 2021 וכי על המבקש להגיש את תשובתו בעניין זה עד ליום 3 במאי 2021.
- ביום 20 באפריל 2021, הוגשה עמדת החברה וביום 27 באפריל, 2021 הוגשה תגובת המבקש לעמדת החברה.
6. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה ביום 24 במאי, 2017. סכום התביעה לכלל חברי הקבוצה הינו על סך של 75 מיליון ש"ח. עניינה של התובענה בטענה לפיה החברה מפרה את חובתה החוזית על פי פוליסת מקיף לרכב מסחרי מעל 3.5 טון ורכב אחר ("פוליסה"), כאשר היא מסרבת לשלם למבוטחים בעלי רכב מסחרי את ירידת הערך הנגרמת לכלי הרכב המבוטח כתוצאה ממקרה ביטוח. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל מבוטחי החברה בעלי רכב מסחרי, אשר רכשו ו/או ירכשו מהחברה את הפוליסה לביטוח מקיף לכלי רכב מסחרי מעל 3.5 טון ורכב אחר, אשר כתוצאה ממקרה ביטוח כהגדרתו בפוליסה נגרם ו/או ייגרם לכלי הרכב שלהם נזק מסוג ירידת ערך. עילות התביעה הנטענות, בין היתר, הן הפרת הסכם; עשיית עושר ולא במשפט; הפרת חובות אמון ותום לב בהתאם לחוק החוזים; תיאור מטעה ו/או פגיעה בנסיבות מיוחדות כאמור בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.
- הסעדים המבוקשים על ידי התובע הינם צו הצהרתי לפיו הנזק של ירידת ערך, בגין מקרה הביטוח, הינו נזק המכוסה בפוליסה; וכן שיפוי כל מבוטחי החברה אשר היו מבוטחים בפוליסה ואשר לכלי הרכב שלהם נגרם ו/או יגרם נזק של ירידת ערך כתוצאה ממקרה ביטוח, במלוא ירידת הערך כפי שתקבע על ידי שמאי מוסמך, או כל סעד אחר שיקבע בית המשפט.
- ביום 11 בינואר, 2018 התקיים דיון מקדמי בבקשת האישור, במסגרתו התבקשו הצדדים על-ידי בית המשפט לבוא בדברים בניסיון להגיע להסכמות בדבר פתרון המחלוקת מושא בקשת האישור על דרך של תשלום פיצוי חלקי לחברי הקבוצה. הצדדים הודיעו לבית המשפט כי הסכימו לפנות להליך גישור, המתנהל בימים אלה בפני כב' השופט (בדימ') יצחק ענבר.
- ביום 21 בינואר 2021 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר פשרה ("הסדר הפשרה"), בו הוסכם בין היתר, כי הקבוצה העיקרית לצורך ההסכם תכלול את כל מבוטחי החברה החל מיום 24 במאי 2014, אשר רכשו ממנה פוליסה לביטוח מקיף לכלי רכב מסחרי או רכב אחר מעל 3.5 טון, ואשר עד יום 31 במארס 2020 שולמו להם תגמולי ביטוח בגין נזק חלקי (לא אובדן מוחלט) כתוצאה ממקרה ביטוח כהגדרתו בפוליסה, אך לא שולמו להם תגמולי ביטוח בגין נזק מסוג "ירידת ערך" ("חברי הקבוצה העיקרית"); ואת כל מבוטחי החברה אשר רכשו ממנה

באור 7: התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

6. המשך

עד יום 30 באפריל 2020 פוליסה לביטוח מקיף לכלי רכב מסחרי או רכב אחר מעל 3.5 טון, ואשר לאחר יום 31 במרס 2020 שולמו או ישולמו להם תגמולי ביטוח בגין נזק חלקי (לא אובדן מוחלט) כתוצאה ממקרה ביטוח כהגדרתו בפוליסה שאירע עד יום 30 באפריל 2021, אך לא שולמו או ישולמו להם תגמולי ביטוח בגין נזק מסוג ירידת ערך ("חברי הקבוצה המשנית") (חברי הקבוצה העיקרית וחברי הקבוצה המשנית, יחדיו, יוגדרו להלן "חברי הקבוצות").

עוד הוסכם בהסדר הפשרה, כי תמורת ויתור וסילוק של כל טענות חברי הקבוצות, וכן מעשה בית דין שיחול ביחס לכל אחד מהם בקשר לכל העילות שנטענו בבקשת האישור או בתובענה, החברה תפצה את חברי הקבוצה העיקרית בסכום כולל של 2,400,000 ש"ח ("סכום הפיצוי"), אשר יחולק בין כל חבר בקבוצה העיקרית אשר הנזק הגולמי שנגרם לכלי הרכב שלו עמד על 25% לפחות משווי הרכב במועד אירוע הביטוח. סכום הפיצוי לכל אחד מחברי הקבוצה המשנית, אשר הנזק הגולמי שנגרם לכלי הרכב שלו עמד או יעמוד על 25% לפחות משווי הרכב במועד אירוע הביטוח, יהיה זהה לסכום הפיצוי שישולם לכל חבר בקבוצה העיקרית אשר הנזק הגולמי שנגרם לכלי הרכב שלו עמד על 25% לפחות משווי הרכב במועד אירוע הביטוח. כמו כן, הצדדים המליצו על פסיקת החזר הוצאות המבקש בסכום של 59,829 ש"ח בתוספת מע"מ; גמול לתובע הייצוגי בסכום כולל של 140,000 ש"ח; ושכר טרחה לבאי-כוח המבקש בסכום של 512,820 ש"ח בתוספת מע"מ.

בהחלטתו מיום 2 בפברואר 2021, בית המשפט לא דחה את הבקשה לאישור הסדר פשרה על הסף, והורה פרסום מודעות בעיתונות בדבר הגשת הסדר הפשרה ועל המצאת עותקים של הסדר הפשרה ליועץ המשפטי לממשלה ולממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

ביום 6 במאי, 2021 הוגשה עמדת הממונה, במסגרתה הודיע כי אינו מתנגד להסכם הפשרה, אך העיר מספר הערות לגביו.

בימים אלו בוחנים הצדדים את ההתייחסות לעמדת הממונה.

7.

בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה ביום 6 בספטמבר, 2017. סכום התביעה האישית של המבקשת כנגד החברה עומד על 1,269.4 ש"ח, כאשר הנזק הכולל של הקבוצה לא כומתת במסגרת הבקשה לאישור.

עניינה של התובענה הינה בטענה כי החברה משלמת במועד מאוחר למועד הפירעון סכומים שנפסקו לחובתה על ידי רשות שיפוטית וזאת מבלי להוסיף לסכום ששולם על ידה הפרשי הצמדה וריבית כדין.

במסגרת תשובת החברה לבקשה לאישור הבהירה החברה כי היא אינה נוקטת במדיניות של עיכוב תשלומים שנקבעו מכוח החלטה שיפוטית; כי היא פועלת בהתאם לדיון ומשלמת את הסכומים שנקבעו במועד; וכי בהסכמי הפשרה בין הצדדים לא נקבע כל מועד לתשלום סכום התמורה, ובנסיבות אלה יש להשלימו בהתאם לנוהג הקיים, על פיו יש להעביר את הכספים בתוך 30 ימים. ביום 19 בפברואר, 2019 התקיים דיון מקדמי בתיק, במסגרתו הציע בית המשפט לצדדים לפנות להליך גישור. ביום 13 במרס, 2019 הודיעו חלק מהמשיבות בהליך לבית המשפט על הסכמתן להעביר את התיק לגישור בפני כב' השופטת (בדימ') אסתר דודקביץ'. ביום 24 במרס, 2019 קבע בית המשפט כי הצדדים יפנו לגישור כמוסכם ויעדכנו את בית המשפט בדבר תוצאותיו.

ביום 4 באוגוסט 2020, עדכנו הצדדים כי הגיעו להסכמה אודות מתווה פשרה. ביום 4 במרץ 2021 הוגשה בקשה לאישור הסדר פשרה.

ביום 7 במרץ 2021 התקיים דיון בבקשה לאישור הסדר הפשרה ובית המשפט אפשר לצדדים להגיב תוך שלושים ימים להערות שניתנו על ידו להסדר.

ביום 5 במאי 2021 הגישו הצדדים הודעה על תיקון הסכם הפשרה בהתאם להערות בית המשפט.

באותו היום, הורה בית המשפט על פרסום הסדר הפשרה תוך עשרה ימים מיום מתן ההחלטה וקבע דיון ליום 18 ביולי 2021.

ביום 20 במאי 2021, הגישו הצדדים נוסח מוצע של הודעה בדבר הגשת בקשה לאישור הסדר פשרה. באותו היום, אישר בית המשפט את נוסח ההודעה שהוגשה.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

8. בקשה לאישור תובענה כייצוגית כנגד החברה אשר הוגשה ביום 6 בספטמבר, 2017. סכום התביעה המוערך על ידי המבקשת עומד על סך של 14,500,000 ש"ח.
- עניינה של הבקשה לאישור, בטענת המבקשת, להשבת דמי הפגיעה ששילמה כמעסיקה למוסד לביטוח לאומי, בתקופת ההשבה, בגין תקופת הזכאות הראשונה, כמשמעותה בסעיף 94 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 ("חוק המל"ל"), בעקבות תאונות דרכים שאירעו לעובדיה הניזוקים, אשר הוכרו גם כתאונות עבודה על ידי המוסד לביטוח לאומי. הקבוצה בשמה מעוניינת המבקשת לפעול, הוגדרה כציבור המעבידים/ מעסיקים "הרגילים" (למעט המדינה, קבוצת המעבידים המורשים וקבוצת המעבידים המיוחדת), אשר שילמו/ החזירו למל"ל, במהלך תקופת ההשבה, בגין עובדיהם הניזוקים, דמי פגיעה בגין "תקופת הזכאות הראשונה" כמשמעותה בסעיף 94 לחוק המל"ל, בגין תאונות דרכים שאירעו לעובדים כאמור, אשר הוכרו גם כתאונות עבודה על ידי המל"ל ("התאונות הרלבנטיות"), ואשר המשיבה, כמבטחת שהוציאה את פוליסות ביטוח החובה על פי חוק הפלת"ד (לרבות ההפניות לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) ולפקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש) התש"ל-1970) והמכסות את האירועים נשוא התאונות הרלבנטיות. טענת המבקשת להפרת סעיף 328 לחוק המל"ל ולהחזר דמי הפגיעה ששילם המעסיק לעובד שנפגע בתאונת דרכים שהוכרה כתאונת עבודה בצרוף הפרשי הצמדה וריבית ממועד תשלום זה למל"ל. ביום 9 בנובמבר, 2017 הגישה המשיבה בקשה להעברת הדיון לפי סעיף 7 לחוק תובענות ייצוגיות, כך שיאוחד עם תובענה אחרת שהוגשה נגד חברת ביטוח נוספת העוסקת באותו הנושא. בית המשפט קבע כי הדיון בשתי הבקשות לאישור יידון במאוחד. ביום 26 באפריל, 2018 התקיים דיון קדם משפט, אשר במסגרתו נקבע כי המבקשת תודיע לבית המשפט אם בכוונתה להמשיך בניהול התיק.
- ביום 9 ביולי, 2018 הודיעה המבקשת כי היא עומדת על המשך ניהול ההליכים. ביום 4 באוקטובר, 2018 התקיים קדם משפט נוסף בתיק, במסגרתו הוחלט על איחוד הדיון יחד עם בקשות האישור נגד חברות ביטוח אחרות באותו עניין. ביום 18 במרס, 2019 התקיים דיון הוכחות בתיק; ביום 24 ביוני, 2019 התקיים דיון לשמיעת סיכומים בתיק.
- ביום 8 בדצמבר, 2020 ניתן פסק דין בתיק לפיו נדחתה הבקשה לאישור התובענה כייצוגית וכן נדחו תביעותיהם האישיות של המבקשים. ביום 30 בדצמבר 2020 הוגש לבית המשפט העליון ערעור על פסק הדין. המשיבות תגשנה את סיכום טענותיהן עד ליום 1 ביוני 2021.
- בנוסף, המערערים יגישו סיכומי תשובה, אם הם חפצים בכך, עד ליום 22 ביוני 2021.
- נקבע דיון להשלמת סיכומים בכתב על ידי טיעון בעל פה ביום 21 בפברואר 2022.
- ביום 8 באפריל, 2021 הוגשה בקשה להסדר דיוני, לפיו, המערערים יגישו את סיכום טענותיהם עד יום 16 ביוני, 2021, וכן המשיבות תגשנה את סיכום טענותיהן עד ליום 15 בספטמבר, 2021. בנוסף, המערערים יגישו סיכומי תשובה, אם הם חפצים בכך, עד ליום 15 בדצמבר, 2021. ביום 8 באפריל, 2021 ביהמ"ש אישר את ההסדר.
9. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה ביום 26 בפברואר, 2018. להערכת המבקש, הנזק המצרפי של חברי הקבוצה הינו בגבולות של 10.5 מיליון ש"ח לערך, בשבע השנים שקדמו להגשת תביעה זו, ולחילופין סכום העולה על 4.5 מיליון ש"ח בשלוש השנים שקדמו להגשת תביעה זו. עניינה של התובענה הינה בטענה כי החברה מפרה את התחייבויותיה במסגרת פוליסות "משפחה בטוחה - פוליסה לביטוח תאונות", כך שהיא מבצעת תחשיב תשלום פיצוי בגין נכות, בהתאם לתנאים ולסייגים המופיעים בפוליסה ובגובה מחצית מאחוזי הנכות שנקבעו למבוטח בפועל. בדרך זו, מקטינה החברה לכאורה את סכומי הביטוח אשר מגיעים למבוטחים בקרות מקרה ביטוח, זאת על אף שהסייג בדבר אופן התחשיב המופחת אינו מופיע בטופס גילוי נאות ו/או בטופס ההצעה לביטוח. בנוסף, לטענת המבקש, יש לראות שוק כאיבר עצמאי ולא כחלק מאיבר אב (רגל), ולכן חישוב סכום הביטוח צריך להיעשות על ידי החברה לפי סעיף אחר בפוליסה, המקנה פיצוי מלא ולא פיצוי מופחת. הקבוצה הנטענת בבקשת האישור כוללת את כל מבוטחי החברה בפוליסה מסוג זה ובפוליסות אחרות הכוללות סייג בדבר סכומי ביטוח מופחתים, כפי שישנו בפוליסה דנן ואשר אין בנספח גילוי נאות שלהן גילוי בקשר עם האופן שבו החברה מחשבת את סכום הפיצוי

באור 7: התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

9. המשך

בקרות מקרה ביטוח. ולחילופין, מבוטחים אשר החברה שילמה להם אחוז נמוך יותר מתגמולי הביטוח עקב התייחסות לתת איבר (שוק, ברך וכו') כחלק מאיבר אב (רגל, בדוגמה האמורה) ולא כאיבר עצמאי. המבקש עותר לחייב את החברה לבצע חישוב תגמולי ביטוח המגיעים לחברי הקבוצה, בהתעלם מהוראות הסייגים בפוליסה ודרכי החישוב המפורטות בפוליסה. ביום 24 בדצמבר, 2018 ניתן תוקף של החלטה להסכמת הצדדים לפנות להליך גישור. ואולם לאחר 2 ישיבות גישור שהתקיימו, הצדדים הודיעו לבית המשפט ביום 17 בפברואר, 2020 כי הליך הגישור לא צלח. ביום 25 במאי, 2020 התקיים דיון קדם משפט בתיק, במסגרתו הורה בית המשפט על קבלת עמדת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ועמדת היועץ המשפטי לממשלה, וזאת עד ליום 10 בדצמבר, 2020. ביום 6 בדצמבר 2020 המציא המאסדר את עמדתו, התומכת בעמדת החברה במלואה, הקובעת כי השוק אינה איבר עצמאי אלא היא חלק מהרגל, ולכן יש לבצע את חישובי תגמולי הביטוח בהתאם לנוסחה של נכות חלקית ותמידית באיבר. עוד קבע כי החברה לא הפרה את הוראות חוזר גילוי נאות.

ביום 5 בינואר 2021 הגישו הצדדים בקשה מוסכמת להסתלקות מהבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית בהתאם לסעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "בקשת ההסתלקות"), במסגרתה התבקש בית המשפט הנכבד לאשר את הסתלקות המבקש מהתובענה ומבקשת האישור כנגד החברה, למחוק את הבקשה ולהורות על דחיית תביעתו האישית של המבקש כנגד החברה, ללא צו להוצאות. באותו היום קבע בית המשפט הנכבד, כי החלטה בבקשת ההסתלקות תינתן בנפרד.

ביום 25 בפברואר, 2021 אישר בית המשפט בקשת ההסתלקות שהוגשה על-ידי הצדדים ונתן לה תוקף של פסק דין וזאת בהתאם לעמדת המאסדר שהוגשה לבית המשפט, ופורטה לעיל. בהתאם, בקשת האישור כנגד החברה נמחקה ותביעתו האישית של המבקש נגד החברה נדחתה. בנוסף, לא נפסקו גמול למבקש ושכר טרחה לעורך דינו.

10. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה ביום 4 במאי, 2018.

לטענת המבקשת, החברה מפרה התחייבויותיה בכך שאינה מקיימת את הוראות צו ההרחבה בענף היבוא, היצוא והמסחר בסיטונות, אשר לשיטתה חל על עובדי החברה. במסגרת זו נטען כי החברה אינה משלמת לחשבונות הפנסיונים של עובדיה הפרשות פנסיוניות מלאות לגמל בגין מלוא שכרם החודשי בשיעור של 6%, וללא תקרת שכר החל מהחודש הראשון להעסקתם, או לפי צו ההרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק, ככל והשיעורים על פיו מטיבים, החל מחודש יולי 2016. בנוסף, לטענת המבקשת, בהתאם להוראות צו ההרחבה בענף היבוא, היצוא והמסחר בסיטונות, זכאים עובדי החברה ליום בחירה אחד מידי שנה, מעבר לחישוב הזכאות לחופשת חג, ואילו החברה לא העניקה לעובדיה יום בחירה.

הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקשת הינה כל עובדי החברה אשר הועסקו בה החל מחודש אפריל 2011 ועד למועד אישור הבקשה, ואשר בוטחו במהלך תקופת העסקתם בביטוח פנסיוני מסוג ביטוח מנהלים ו/או בזכות לפנסיה פחותה יותר מזו הקבועה בצו ההרחבה בענף היבוא, היצוא והמסחר בסיטונות ו/או בצו ההרחבה במשק בנושא ביטוח פנסיוני מקיף במשק (החל מחודש יולי 2016). ביום 28 באפריל, 2019 דחה בית הדין את בקשת החברה לעיכוב הליכים בתיק עד למתן הכרעה בהליך משפטי אחר המתנהל בפני בית הדין הארצי לעבודה ועוסק בשאלה משפטית דומה לזו המתעוררת בבקשת האישור. בהתאם להחלטת בית הדין, בימים 23 באוקטובר, 2019 ו-14 בנובמבר, 2019 הגישו המדינה ולשכת המסחר, בהתאמה, עמדה מטעמן, אשר תומכת בגישת החברה לפיה צו ההרחבה אינו חל על ענף הביטוח. ביום 21 בנובמבר, 2019 הגישה ההסתדרות הכללית את עמדתה, לפיה לדעתה צו ההרחבה חל על ענף הביטוח, אך לא קבעה זאת באופן נחרץ. לאור ההתפתחויות המתוארות, ביום 24 בנובמבר, 2019 הגישו הצדדים בקשה מוסכמת להסתלקות מהבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 20 בפברואר, 2020 אישר בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב בקשה מוסכמת להסתלקות מבקשת האישור ולדחיית התובענה ונתן לה תוקף של פסק דין.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

11. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה וחברות ביטוח נוספות ביום 27 בינואר, 2019. סכום התביעה המוערך על ידי המבקשים לנזקם הכולל של חברי הקבוצה מוערך על סך של 4,074,601 ש"ח.
- עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות, משיבות את החלק היחסי של דמי הביטוח בגין פוליסות רכב ודירה שבוטלו, באיחור של למעלה מ-14 יום ונמנעות מהוספת ריבית צמודה בעת איחור בהשבת דמי ביטוח. יצוין כי כנגד הנתבעות הנוספות נטען גם כי הן נמנעות מהשבה מלאה של הצמדה למדד מיום הגביה ועד למועד ההחזר.
- הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקשים הינה כל מי שקיבל החזר יחסי של דמי ביטוח בהתאם לחוזי הביטוח ולתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986, תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח רכב מנועי), התש"ע-2010 ותקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן), התשמ"ו-1986, באיחור של למעלה מ-14 יום מיום ביטול הביטוח. ביום 19 ביולי, 2020 התקיים דיון קדם משפט, במסגרתו הורה בית המשפט למבקש לשלוח לחברה בקשה עם שאלות וסיכום נתונים ועל החברה להשיב בכתב עד ליום 21 בספטמבר, 2020. ביום 30 ביולי, 2020 הוגשה בקשה מוסכמת להסתלקות מטעם חלק מהמבקשים כנגד מגדל. ביום 19 באוגוסט, 2020 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט, המאשרת את בקשת ההסתלקות ונותנת לה תוקף של פסק דין. בהתאם לבקשת האישור כנגד מגדל נמחקה ותביעתם האישית של התובעים נגד מגדל נדחתה. ביום 14 באוקטובר, 2020 עדכנו הצדדים את בית המשפט בדבר קיום מגעים למשא ומתן למתווה הסתלקות. ביום 14 בינואר, 2021 הגישו הצדדים בקשה מוסכמת להסתלקות המבקש 1 מהבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית נגד החברה. ביום 24 בינואר, 2021 בית המשפט נתן פסק דין, לפיו הוא מאשר את בקשת ההסתלקות נגד החברה.
12. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב ביום 5 ביוני, 2019. סכום התביעה המוערך על ידי המבקש לנזקם הכולל של חברי הקבוצה מוערך בסך של מעל 3,000,000 ש"ח.
- עניינה של התובענה בטענה שהחברה גבתה ביתר ושללא כדין דמי ניהול ממבוטחיה בפוליסות המערבות ביטוח חיים וחיסכון (גמל), המוצעות הן לשכירים ("ביטוח מנהלים") והן לעצמאיים. הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקש הינה כלל מבוטחי החברה בפוליסות שיש בהן מרכיב חיסכון (גמל) לרבות מנהלים ומבוטחים שכירים בפוליסות הידועות בכינוי "ביטוחי מנהלים", ולרבות מבוטחים בפוליסות המיועדות לעצמאיים, בין אם נפתחו במעמד של ביטוחי מנהלים בין אם לאו. ביום 3 בספטמבר, 2019 הגישו הצדדים בקשה בהסכמה לעיכוב הליכים בתיק, וזאת עד למתן הכרעה בבקשת רשות ערעור שהוגשה על החלטה לאשר תובענה כייצוגית בתיק אחר (ת"צ 20461-09-16), אשר עוסק באותה שאלה משפטית (להלן: "התיק המקביל") (ראה פירוט בסעיף 2 לעיל). ביום 4 בספטמבר, 2019 נעתר בית המשפט לבקשת עיכוב ההליכים, וזאת עד למתן החלטה אחרת. ביום 3 בנובמבר 2019 הוגשה הודעת עדכון מטעם החברה לפיה ביום 26 בספטמבר, 2019 הוגשה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטה בתיק המקביל (רע"א 6388/19) (ראה פירוט בסעיף 2 לעיל). ביום 11 בנובמבר 2020 הוגשה הודעת עדכון מטעם החברה לפיה עמדת היועץ המשפטי לממשלה בתיק רע"א 6388/19 התקבלה ביום 16 באוגוסט 2020. ביום 11 בפברואר, 2021 התקיים דיון ברע"א 6388/19.
- ביום 9 במאי, 2021 ניתנה החלטה לפיה התיק יובא לעיון ביום 7 בספטמבר, 2021.
13. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה וכנגד 11 חברות ביטוח נוספות לביהמ"ש המחוזי בחיפה ביום 19 באפריל, 2020. עניינה של התובענה בטענה להתעשרות שלא כדין של חברות הביטוח, אשר לא הפחיתו את גובה הפרמיה הנגבית ממבוטחיהן בביטוחי רכב. לגישת המבקשים, עקב התפרצות וירוס הקורונה בעולם ובמדינת ישראל וכן בעקבות החלטות ממשלה לצמצום הפעילות במשק, תושבים רבים חדלו מלעשות שימוש ברכבים שברשותם ולחלופין צמצמו באופן משמעותי את השימוש בהם, כך שחלה הפחתה

באור 7: התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

13. המשך

משמעותית ברמת הסיכון לו חשופות המשיבות מאז חודש מרס 2020. כנגזרת להשלכה נטענת זו, לגישת המבקשים, היה על חברות הביטוח להפחית בצורה משמעותית את גובה דמי הביטוח (הפרמיה) שהן גובות ממבוטחיהן בביטוחי רכב. סכום התביעה המוערך על ידי המבקשים לנזקם הכולל של חברי הקבוצה כנגד החברה מוערך בסך של 58 מיליון ש"ח, כאשר לטענתם הנזק מחושב בגין התקופה שסיומה בחודש אפריל 2020 אך הנזק ממשיך להצטבר כל עוד לא תופסק הגבייה (סכום הנזק המצטבר נגד כל חברות הביטוח יחד מוערך בסך של 1,204 מיליון ש"ח).

הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקשים הינה כל מי שהיה מבוטח אצל אחת או יותר מהמשיבות בביטוח חובה ו/או ביטוח מקיף ו/או ביטוח צד ג', במהלך התקופה שתחילתה ביום 8 במרס, 2020 וסיומה במועד הסרה מלאה ומוחלטת של הגבלות התנועה שהוטלו על תושבי ישראל עקב וירוס הקורונה. הגדרת הקבוצה מתייחסת גם לרכבים שבבעלות חברות החכרת רכב (ליסינג) וחברות השכרת רכב.

ביום 26 באפריל, 2020 הגישו המבקשים הודעה לבית המשפט, לפיה נודע להם כי הוגשו לשני בתי משפט אחרים שתי תביעות בקשר לאותן שאלות של עובדה ומשפט ולפיכך הם מנהלים מגעים עם המבקשים בהליכים האחרים לצורך הגעה להסכמה על העברת התביעות לבית משפט אחד. ביום 4 ביוני, 2020 ניתנה החלטה לפיה הבקשה לאישור דנן תעבור לדיון יחד עם ת"צ 17072-04-20 בבית המשפט המחוזי בתל אביב (כב' השופטת ברקאי) - ראה הליך בסעיף 0 להלן). לפרטים נוספים בדבר התקדמות ההליך - ראה פירוט בסעיף 0 להלן.

ביום 06 באוקטובר, 2020 הגישו המשיבות בקשה למתן הבהרה בנוגע לנושאים אשר יידונו במועד הדיון הקבוע ביום 21 בינואר 2021. ביום 12 באוקטובר, 2020 בית המשפט קבע כי תידון הבקשה לפי סעיף 7(ב) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 ("החוק"). מועד הדיון הקבוע ליום 21 בינואר, 2021 בוטל.

ביום 22 בפברואר, 2021 ניתנה החלטת ביהמ"ש לפי סעיף 7(ב) לחוק ללא דיון, במסגרתה הורה בית המשפט כי התובעים בתובענה זו ובת"צ 19832-04-20 (להלן: "עניין נחום") ינהלו התובענה יחדיו כנגד כל הנתבעות אותן תבעו ואשר נתבעו גם בתביעת מנירב (ר' פירוט בסעיף 15 להלן) בעניין פוליסות ביטוחי רכב.

עוד נקבע כי התובענה ובקשת האישור שלצידה מסולקת בעניין ביטוחי הרכב למעט כנגד הנתבעת ליברה חברה לביטוח בע"מ, אשר לא נתבעה בשתי התביעות הנוספות. בנוסף, התובע הייצוגי ימשיך לנהל תביעתו בנושא ביטוח תכולת דירה כנגד כל הנתבעות שבכתב תביעתו. כתב תביעה ובקשת אישור מתוקנים בתביעה זו ובעניין נחום יוגשו עד לא יאוחר מיום 7 באפריל, 2021. כל כתבי התשובות מטעם המשיבות, הן לבקשת האישור בתביעה זו ובעניין נחום והן בעניין מנירב, יוגשו עד לא יאוחר מיום 15 ביולי, 2021.

14. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה וכנגד 6 חברות ביטוח נוספות

לבית המשפט המחוזי בחיפה ביום 22 באפריל, 2020. עניינה של התובענה בטענה להתעשרות שלא כדין של המשיבות, אשר לא הפחיתו את גובה הפרמיה הנגבית ממבוטחיהן בביטוח מקיף לבתי עסק (לרבות חנויות, משרדים, בתי מלאכה, מפעלים, קניונים, מלונות, מסעדות, בתי קולנוע, מתקני ספורט וכו'), בתקופת התפרצות וירוס הקורונה בעולם ובמדינת ישראל וכן בעקבות צמצום הפעילות במשק, כאשר בקשת האישור מתמקדת בביטוח אחריות מעבידים וביטוח צד ג' שנכללים בפוליסות אלו. לגישת המבקשים, ככל שבית עסק סגור או כאשר כמות העובדים, הספקים והלקוחות שפוקדים אותו קטנה יותר, כך הסיכון לחברת הביטוח יורד. לפיכך, היה על המשיבות להפחית בצורה משמעותית את גובה דמי הביטוח (הפרמיה) שהן גובות ממבוטחיהן בביטוח בתי עסק. סכום התביעה המוערך על ידי המבקשים לנזקם הכולל של חברי הקבוצה כנגד החברה מוערך בסך של 6.72 מיליון ש"ח, כאשר לטענתם הנזק מחושב בגין התקופה שסיומה בחודש אפריל 2020 אך הנזק ממשיך להצטבר כל עוד לא תופסק הגבייה (סכום הנזק המצטבר נגד כל חברות הביטוח יחד מוערך בסך של 81.37 מיליון ש"ח).

באור 7: התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

14. המשך

הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקשים הינה כל מי שהיה מבוטח אצל אחת או יותר מהנתבעות בביטוח עסק הכולל אחריות מעסיקים ו/או ביטוח צד ג' במהלך התקופה הקובעת (שתחילתה ביום 15 במרס, 2020 וסיומה במועד הסרה מלאה ומחלטת של ההגבלות שהוטלו על תושבי ישראל עקב וירוס הקורונה) או חלק ממנה. ביום 13 ביולי, 2020 הגישו המשיבות בקשה להעברת הדיון בהתאם לסעיף 7(א) לחוק תובענות ייצוגיות וביום 29 ביולי, 2020 הגישו המבקשים את תשובתם. ביום 13 באוגוסט, 2020 ניתנה החלטה אשר דוחה את הבקשה להעברת הדיון. ביום 10 בינואר 2021 הגישו המבקשים את תגובתם לתשובה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 13 בינואר 2021 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה חקירת המצהירים תתקיים ביום 22 באפריל 2021. ביום 14 בפברואר 2021 הגישו המבקשים בקשה למתן צו למענה על שאלון. ביום 16 בפברואר 2021 ניתנה החלטת בית המשפט המורה למשיבות להגיש את תגובתן לבקשה תוך 14 יום. ביום 2 במרץ 2021 הגישה החברה את תגובתה. ביום 4 במרץ 2021 הגישו המבקשים תגובה לתשובות שהגישו המשיבות.

ביום 4 במאי, 2021 הוגש תצהיר מענה על שאלון מטעם המשיבות 3-4.

ביום 4 במאי, 2021 הוגשה הודעה ובקשה מטעם החברה בעניין השאלונים והליכי גילוי המסמכים. ביום 5 במאי, 2021 הגישו משיבות 5-6 הודעה ובקשה ביחס לתצהירי מענה לשאלון. ביום 6 במאי, 2021 הגישו משיבות 3-4 בקשה למתן צו לחיסיון סודות מסחריים בתצהירי מענה לשאלון. ביום 9 במאי, 2021 ביהמ"ש הורה למבקשים להגיב לבקשה תוך 10 ימים.

ביום 13 במאי, 2021 הגישו המבקשים והמשיבה 1 בקשה לאישור הסדר דיוני למתן צו לאי גילוי סוד מסחרי. באותו יום נעתר ביהמ"ש לבקשה.

ביום 18 במאי, 2021 הוגשה תשובת המבקשת 2 להודעה ובקשה מטעם המשיבה 2 בעניין השאלונים והליכי גילוי המסמכים.

ביום 23 במאי, 2021 הוגשה בקשה לאישור הסדר דיוני בין המבקשים לבין משיבות 5-6 למתן צו לאי גילוי סוד מסחרי. ביום 24 במאי, 2021 נעתר ביהמ"ש לבקשה.

15. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה וכנגד 12 חברות ביטוח נוספות לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, ביום 19 באפריל, 2020. עניינה של התובענה בטענה להתעשרות שלא כדין של המשיבות, אשר לא הפחיתו את גובה הפרמיה הנגבית ממבוטחיהן בביטוחי רכב וביטוחי דירה (תכולה). לגישת המבקשים, עקב התפרצות וירוס הקורונה בעולם ובמדינת ישראל וכן בעקבות צמצום הפעילות במשק, תושבים רבים חדלו מלעשות שימוש ברכבים שברשותם ולחלופין צמצמו באופן משמעותי את השימוש בהם ובנוסף התושבים ספונים בבתיים, כך שחלה הפחתה משמעותית ברמת הסיכון לו חשופות המשיבות. כנגזרת להשלכה נטענת זו, לגישת המבקשים, היה על המשיבות להפחית בצורה משמעותית את גובה דמי הביטוח (הפרמיה) שהן גובות ממבוטחיהן בביטוחי רכב וביטוחי דירה.

סכום התביעה המוערך על ידי המבקשים לנזקם הכולל של חברות הביטוח יחד מוערך בסך של 42,200,773 ש"ח (סכום הנזק המצטבר נגד כל חברות הביטוח יחד מוערך בסך של 886,161,406 ש"ח). הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקשים הינה כל מי שהתקשר עם המשיבות בחוזה ביטוח לרכב ו/או חוזה ביטוח מקיף לרכב ו/או חוזה ביטוח צד שלישי לרכב ו/או חוזה ביטוח תכולת דירה ושמועד הקובע להגשת בקשת האישור והתובענה הייצוגית (יום 19 במרס, 2020) החזיק באחת או יותר מפוליסות הביטוח האמורות ואשר לנוכח ההפחתה בסיכון הקשור בכל אחת מהפוליסות האמורות, לא קיבל מהמשיבות החזר בפועל ו/או לא קיבל הודעה על החזר עתידי ו/או זיכוי בגין דמי הביטוח ששולמו על ידו ביתר לנוכח ההפחתה בסיכון כמפורט בבקשת האישור. בהחלטת בית המשפט מיום 26 באפריל, 2020 צוין כי נראה שאין כל הצדקה להגשת תובענה אחת כנגד כל המשיבות, על אף שעילת התביעה זהה ו/או דומה ולפיכך ביקש לקבל את התייחסות המבקשים, אשר הוגשה ביום 7 במאי, 2020. ביום 12 במאי, 2020 בית המשפט קבע כי הסוגיה תידון במסגרת קדם משפט.

באור 7: התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

15. המשך

ביום 22 ביוני, 2020 הגישו המבקשים בת"צ 16971-04-20 (ראה הליך בסעיף 13 לעיל) ובת"צ 19832-04-20 (להלן ביחד: "שתי התביעות הנוספות"), בקשה למחיקת בקשת האישור דנא, לפי סעיף 7(ב) לחוק תובענות ייצוגיות. ביום 20 באוגוסט, 2020 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה הבקשה תידון במועד הדיון הקבוע. ביום 11 בינואר 2021 הגישו המבקשים בשתי התביעות הנוספות בקשה למתן הוראות ביחס לדיון שקבוע ליום 21 בינואר 2021. מועד הדיון הקבוע ליום 21.1.2021 בוטל. ביום 22 בפברואר 2021 ניתנה החלטת ביהמ"ש לפי סעיף 7(ב) לחוק ללא דיון, במסגרתה הורה בית המשפט כי התובעים בשתי התביעות הנוספות ינהלו התובענה יחדיו כנגד כל הנתבעות אותן תבעו ואשר נתבעו גם בתביעה זו בעניין פוליסות ביטוחי רכב. עוד נקבע כי התובענה ובקשת האישור שלצידה מסולקת בעניין ביטוחי הרכב למעט כנגד הנתבעת ליברה חברה לביטוח בע"מ, אשר לא נתבעה בשתי התביעות הנוספות. בנוסף, התובע הייצוגי ימשיך לנהל תביעתו בנושא ביטוח תכולת דירה כנגד כל הנתבעות שבכתב תביעתו. כתב תביעה ובקשת אישור מתוקנים בשתי התביעות הנוספות יוגשו עד לא יאוחר מיום 7 באפריל 2021. כל כתבי התשובות מטעם המשיבות, הן לבקשת האישור בשתי התביעות הנוספות והן בתובענה זו, יוגשו עד לא יאוחר מיום 15 ביולי, 2021.

ביום 14 במרס, 2021 הוגשה בקשה להתרת תיקון של הבקשה לאישור התובענה הייצוגית. ביום 15 במרס, 2021 הוגשה תשובת המבקשים לבקשת המשיבה לסילוק על הסף. ביום 6 באפריל, 2021 הוגשה בקשה מאוחדת לאישור התובענה כייצוגית.

ביום 18 באפריל, 2021 הוגשו תשובות של משיבות 3, 12, ו-7 לתיקון הבקשה לאישור התובענה הייצוגית. ביום 19 באפריל 2021 הוגשו תשובות של משיבות 4-5 לתיקון הבקשה לאישור התובענה הייצוגית. ביום 22 באפריל, 2021 הוגשו תשובות של משיבות 1, 2, 6, 8, 9, 11 ו-14 לתיקון הבקשה לאישור התובענה הייצוגית.

ביום 28 באפריל, 2021 הוגשה תגובת המבקשים לתשובות המשיבות לבקשה להתרת תיקון של הבקשה לאישור התובענה הייצוגית. ביום 3 במאי, 2021 הוגשה בקשה למחיקת התגובה לתשובות לבקשת התיקון.

ביום 9 במאי, 2021 הוגשה תשובת המבקשים לבקשת המשיבות למחיקת תגובות המבקשים לתשובות המשיבות לבקשה לתיקון בקשת האישור.

16. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה לבית המשפט המחוזי מרכז ביום 26 באפריל, 2020. להערכת המבקש, סכום הנזק האישי הנטען הינו בסך של כ- 1,275 ש"ח. לגישת המבקש, אין ביכולתו להעריך את הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה.

עניינה של התובענה בטענה כי המבקש שהיה מבוטח בביטוח רכב מקיף וחובה בחברה, לאחר שהודיע לחברה על גניבת רכבו, לא קיבל מהחברה את יתרת הפרמיה בגין ימי ביטוח שלא בוצעו בפוליסת ביטוח החובה ואף גביית הפרמיה נמשכה גם לאחר המועד כאמור. הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקש הינה כל מבוטח בחברה, אשר בשבע השנים הקודמות ליום הגשת התובענה, בוטל חוזה הביטוח שערכה עבורו החברה מכל סיבה שהיא ושהחברה המשיכה לגבות ממנו פרמיה בגין התקופה שאחרי הביטול או לא השיבה לו פרמיה שכבר גבתה עבור התקופה שאחרי הביטול – ההשבה בצירוף הפרשי הצמדה וריבית על פי חוק חוזה ביטוח, ממועד כניסת הביטול לתוקף.

ביום 28 בדצמבר 2020 התקיים דיון מקדמי בהליך. ביום 5 בינואר 2021, הוגשה בקשה להסתלקות מן הבקשה לאישור. באותו היום, קיבל בית המשפט את הבקשה, מחק את התביעה הייצוגית והורה על דחיית תביעתו האישית של המבקש.

17. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו כנגד החברה ביום 14 ביוני, 2020. עניינה של התובענה בטענה כי נפלה כביכול טעות בתנאי פוליסת ביטוח תאונות אישיות מסוג "משפחה בטוחה פלוס", כך שהושמטה בשוגג רשומת אחוז הכיסוי הביטוחי בגין שבר תאונתי בכף הרגל וכי החברה מנצלת טעות זו על מנת שלא לשלם תגמולי ביטוח בגין שבר תאונתי בכף הרגל ("עניין רחמים"). להערכת המבקש, סכום הנזק האישי

באור 7: התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

17. המשך

הנטען הינו בסך של כ- 10,500 ש"ח. לגישת המבקש, אין ביכולתו בשלב זה לבצע הערכה מדויקת של הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה, אך להערכתו מדובר בסכום של למעלה מ- 2.5 מיליון ש"ח, כאשר הוא מבקש לשמור לעצמו את הזכות לתקן את סכום התביעה לאחר קבלת מידע ופרטים מאת החברה.

הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקש הינה קבוצת המבוטחים בפוליסה "משפחה בטוחה פלוס" של המשיבה, אשר ארעה להם, לפני הגשת הבקשה לאישור, תאונה שכתוצאה ממנה נגרם להם שבר בכף הרגל ואשר הגישו תביעה לחברה לקבלת תשלום תגמולי ביטוח ותביעתם נדחתה ולא שולמו להם תגמולי הביטוח האמורים ו/או מבוטחים אשר תיגרם להם תאונה עד מועד פסק הדין ויגרם להם שבר בכף הרגל כתוצאה מהתאונה ויפנו לקבלת תגמולים ו/או מבוטחים ששולמו להם תגמולי ביטוח 'לפנים משורת הדין' הנמוכים משיעור של 35% מסכום הביטוח. ביום 2 באוגוסט, 2020 הגישה המבקשת בעניין ברברה (ראה ייצוגית מס' 0 להלן) בקשה להעברת הליך זה לבית המשפט המחוזי מרכז ולמחיקתו. החברה הגיבה לבקשה זו וציינה כי היא מותירה את ההחלטה לשיקול דעתו של בית המשפט ואולם, ראוי שתידון רק בקשה לאישור אחת כנגדה באותו עניין. על החברה להגיש תגובה לבקשה לאישור בתוך 45 ימים מיום החלטת בית המשפט בבקשת ההעברה והמחיקה. ביום 14 בדצמבר 2020, התקיים דיון והדיון בבקשה הועבר לבית המשפט המחוזי מרכז בפני המותב שדן בעניין המבקשת בתובענה הבאה.

18. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז כנגד החברה ביום 14 ביוני, 2020.

עניינה של התובענה בטענה כי בשל ניסוח רשלני ו/או הטעיה מכוונת לכאורה מצד המשיבה - פוליסת ביטוח תאונות אישיות מסוג "משפחה בטוחה פלוס" מגדירה אמנם "שבר בכף הרגל" כאירוע ביטוחי מזכה, אך מנגד מחריגה את הכיסוי הביטוחי ביחס לשבר מעין זה, קרי נמנעת מתשלום כלשהו בקרות מקרה הביטוח. להערכת המבקשת, סכום הנזק האישי הנטען הינו בסך של כ- 2,450 ש"ח. לטענת המבקשת, אין ביכולתה להעריך את הנזק לכלל חברי הקבוצה. הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקשת הינה כלל מבוטחי החברה בפוליסת ביטוח תאונות אישיות החל מ-7 השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה ועד בכלל. לאור העובדה שהעילה המשפטית וכן הקבוצה המיוצגת בתיק זה ובעניין רחמים זהה (ראה סעיף 0 לעיל), הוגשה על ידי המבקשת בקשה להעברת הבקשה שהוגשה על ידי רחמים לבית המשפט המחוזי מרכז וכן להורות על מחיקתה של הבקשה שהוגשה על ידי רחמים. החברה הגיבה לבקשה זו וציינה כי היא מותירה את ההחלטה לשיקול דעתו של בית המשפט ואולם, ראוי שתידון רק בקשה לאישור אחת כנגדה באותו עניין. לאחר שהועבר לבית המשפט בתובענה זו הדיון בעניין התובענה הקודמת, הגישו המבקשים בקשות הדדיות למחיקת בקשת האישור המקבילה. ביום 20 בינואר, 2021 התקיים דיון והומלץ למבקשים לנסות לשלב כוחות ולייצג יחדיו בבקשת אישור משותפת בנושא כנגד החברה. ניתנו למבקשים שלושה שבועות לנסות להגיע להסכמה בנושא. לאחר שחלפו שלושה שבועות ומשלא התקבלה הודעה בדבר הגעה להסכמה כאמור, קבע בית המשפט דיון 27 באפריל, 2021.

ביום 27 באפריל, 2021 התקיים דיון, במסגרתו קבע בית המשפט כי הוא ימסור בתקופה הקרובה את הכרעתו בין שתי בקשות האישור שהוגשו.

19. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו ביום 15 בדצמבר, 2020.

עניינה של התובענה בטענה כי החברה מתעלמת לכאורה, כמדיניות, מחובתה על פי דין, תוך שהיא משלמת תגמולי ביטוח ללא ריבית באופן המנוגד להוראות הדין. במסגרת הבקשה העריך המבקש את נזקו האישי על סך של 24.69 ש"ח לכל היותר, במקרה בו הריבית מחושבת החל ממועד קרות מקרה הביטוח (1 ביולי, 2019). סכום התובענה של כלל חברי הקבוצה כלפי המשיבה מוערך בסך של מעל 20 מיליון ש"ח. הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקש הינה כל מי

באור 7: התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

19. המשך

שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או למצער במהלך 3 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או יקבל עד למתן פסק הדין בתובענה, תגמולי ביטוח מן המשיבה, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין.

הסעדים המבוקשים הינם, בין היתר, מתן הצהרה כי החברה הפרה את חובתה לצרף ריבית צמודה כדין בגין תגמולי ביטוח המשולמים על ידה, תיקון מדיניות החברה באופן מידי ותשלום ריבית צמודה כדין לחברי הקבוצה בגין התקופה שתחילתה במועד קרות מקרה הביטוח ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל לידי המבוטח.

על החברה להגיש תשובה לבקשה עד ליום 15 במרס 2021. על המבקש להגיש תגובה לתשובה לבקשה לאישור עד ליום 22 באפריל 2021. דיון קדם משפט קבוע ליום 9 במאי 2021.

ביום 15 במרץ 2021 הגישה החברה בקשה לדחיית מועד להגשת תשובה לבקשה לאישור התובענה הייצוגית כך שזו תוגש עד ליום 22 באפריל 2021. בית המשפט דחה את בקשת הארכה, אלא אם תושג הסכמה בין הצדדים שלא תפגע במועד הדיון הקבוע וכי כתבי הטענות יוגשו לפחות 7 ימים עובר לדיון.

החברה הגישה תשובה לבקשה לאישור התובענה הייצוגית ביום 13 באפריל 2021 והמבקש הגיש תגובה לתשובת החברה ביום 6 במאי, 2021.

ביום 9 במאי, 2021 התקיים דיון בתיק.

בדיון נקבע כי דיון ההוכחות יתקיים ביום 6 בינואר, 2022.

20.

בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו ביום 16 במרץ, 2021.

עניינה של התובענה בטענה כי החברה נוהגת שלא כדין בכך שהיא מחדשת באופן אוטומטי חוזי ביטוח דירה של מבוטחיה, מבלי שקיבלה את אישורם המפורש לכך מראש. עוד נטען, כי את החידוש האוטומטי מבצעת החברה גם כאשר היא משנה את תנאי החוזה והפוליסה ואת סכומי הפרמיה, ובכך מקימה על מבוטחיה חובת תשלום לפי חוזה שהם לא הסכימו לתנאיו. המדובר בפוליסת משכנתא משולבת מבנה.

סכום התביעה האישית של המבקשת כנגד החברה עומד על 5,752 ש"ח. הנזק הכולל לא כומת במסגרת הבקשה.

על החברה להשיב לבקשה עד ליום 27 ביוני, 2021.

התיק קבוע לדיון מקדמי ליום 16 בדצמבר, 2021.

באור 7: התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות כנגד החברה, כפי שצויינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו, לרבות הליכים שהסתיימו לאחר שאושר בהם הסכם פשרה (ראה לעניין זה סעיף 1 לעיל).

טבלה מסכמת:

<u>סוג</u>	<u>כמות תביעות</u>	<u>הסכום הנתבע</u>
		<u>אלפי ש"ח</u>
<u>תובענות שאושרו כתביעה ייצוגיות:</u>		
צוין סכום המתייחס לחברה	2	45,420
לא צוין סכום התביעה (*)	1	-
<u>בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:</u>		
צוין סכום המתייחס לחברה	9	247,542
לא צוין סכום התביעה (*)	4	-

סכום ההפרשה הכולל בגין התובענות הייצוגיות שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל מסתכם בכ- 19,300 אלפי ש"ח (31 בדצמבר, 2020 - 19,300 אלפי ש"ח).

(*) לרבות בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן לא צוין סכום תביעה מדויק (ראה פירוט אודות בקשה לאישור תובענה כייצוגית בסעיפים 3, 7, 17, 18 ו-20 לעיל).

ג. תהליכים אחרים וחשיפות נוספות

לא ניתן לצפות מראש האם ובאיזו מידה חשופה החברה לטענות בקשר ו/או בעקבות הוראות אלו אשר אפשר שיעלו בין היתר, באמצעות המנגנון הדינוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. לעיתים יכולה להיות השלכה מסוג זה גם לחוזרים שהממונה מפרסם ואשר ברגיל תחולתם עתידית. כנגד החברה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה על שוק ההון, הביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן - "הממונה") ביחס לזכויות מבוטחים על פי פוליסות ביטוח ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בחברה. לעיתים, הכרעות (או טיוטות הכרעה) של הממונה בתלונות אלו, ניתנות באופן רוחבי ביחס לקבוצת מבוטחים. כמו כן, עורך הממונה, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בחברה ו/או מעביר לחברה בקשות לקבלת נתונים, בנושאים שונים של ניהול החברה, ניהול זכויות מבוטחים ועמיתים בהם וכן ביקורות ליישום הוראות הרגולציה ו/או הטמעת לקחי ביקורות קודמות, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, מתן הנחיות לביצוע החזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות, לרבות החזר כספים לעמיתים ולמבוטחים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, לעיתים מטיל הממונה עיצומים כספיים על החברה בהתאם לחוק סמכויות האכיפה.

באור 7: התחייבויות תלויות (המשך)

ד. בנוסף על הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה ותובענות אשר אושרו כנגד החברה, קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה למבוטחיה. מורכבות זו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין צדדים שלישיים לחוזי הביטוח, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר ביחס למוצרי החיסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת החברה, בהיותם מאופיינים באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי תשלומי הפקדות על-ידי מעסיקים ומבוטחים, פיצולם ושיוכם לרכיבי הפוליסות השונים, ניהול ההשקעות, מעמדו התעסוקתי של המבוטח, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. מוצרים אלו מנוהלים על פני שנים בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט.

שינויים אלה מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלה והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. לקבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח, המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, תחום הביטוח בו עוסקת החברה הינו עתיר פרטים ונסיונות, אשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות או שורה של טעויות מיכוניות או טעויות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, אשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף, הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלוונטי בהתייחס ללקוח בודד. החברה מטפלת, באופן שוטף, בטיוב זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בגופים המוסדיים, בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת.

החברה חשופה לתביעות וטענות במישור דיני החוזים וקיום התחייבויות ביטוחיות במסגרת הפוליסה, ייעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של החברה וכיוצ"ב, טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי החברה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מהסוג האמור. החברה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

באור 8: - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח:

1. ביטוח חיים

א. השפעת השינויים בריבית:

ההתחייבויות הביטוחיות מושפעות, בין היתר, משינויים בעקום הריבית:

1. השפעת הריבית על העתודות לגמלה:

ירידה (עליה) בשיעור ריבית ההיוון עשויה להגדיל (להקטין) את העתודה המשלימה לגמלאות ככל שיחול שינוי בריביות השוק.

2. החברה עורכת מידי תקופה בדיקת נאותות העתודות. בדיקה זו מחושבת בדרך של היוון תזרימי המזומנים על בסיס ריבית חסרת סיכון, בתוספת פרמיית אי נזילות המחושבת כיום על ידי החברה. בעקבות ירידת עקום הריבית חסרת הסיכון בשנים הרלוונטיות למוצר "סיעוד" הגדילה החברה את הפרשה כאמור.

ב. לעניין יישום הוראות תיקון החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות פרמיית אי נזילות ראה באור 32 ד' (1) (6) (ב) לדוחות הכספיים השנתיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2020	2021
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
	מלש"ח	
0.8	(0.8)	0.2
16.1	2.0	3.2
16.9	1.2	3.4
(8.9)	(8.9)	-
8.0	(7.7)	3.4
5.3	(5.1)	2.2

א. השפעת השינויים בריבית

1. השפעת הקיטון (הגידול) בשיעור ריבית היוון בחישוב העתודה המשלימה לגמלאות

2. גידול בעתודות בעקבות בחינת נאותות העתודות (LAT)

סך הגידול בהפרשות כתוצאה משינוי בשיעור הריבית

ב. עדכון בפרמיית אי נזילות (ראה ב' לעיל)

סך הכל לפני מס

סך הכל לאחר מס

2. ביטוח כללי

א. השפעת הריבית על ההתחייבויות בענפי חובה וחבויות

החברה מחשבת את ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי. כחלק מחישוב זה החברה מהוונת את תשלומי התביעות העתידיים לפי עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.

בתקופת הדוח הירידה בעקום ריבית חסרת הסיכון הגדילה את ההתחייבויות בענפי חובה וחבויות ב- 11.9 מיליון ש"ח בשייר לפני מס ו-7.8 מיליון ש"ח לאחר מס.

בתקופה המקבילה אשתקד העלייה בעקום ריבית חסרת הסיכון הקטינה את ההתחייבויות בענפי חובה וחבויות ב-10.4 מיליון ש"ח לפני מס ו-6.8 מיליון ש"ח לאחר מס.

באור 8: - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח (המשך)

ב. אירועים מהותיים אחרים בתקופת הדיווח

1. לעניין חידוש הסכם ההתקשרות עם חברת ממסי שרותי דרך וגרירה בע"מ, ראה באור 33 ו' לדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2020.
2. לעניין פירעון הלוואה לחברה בבעלות בעל השליטה ראה באור באור 33 ה' לדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2020.
3. לעניין דמי השכירות ממרינה הול אשקלון בע"מ, ראה באור 33 יב' לדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2020.
4. לעניין התקשרות עם חברת אלבר סוכנות לביטוח כללי (2016) בע"מ, ראה באור 33 יג' לדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2020.
5. ביום 27 בינואר 2021, לאחר שהוועדה לצדדים קשורים של החברה סיווגה את שתי העסקאות כזניחות, אישרה הוועדה את חידוש הסכם ההתקשרות עם חברת מוטו פרטס בע"מ בקשר עם מכירת ביטוחי חובה ומקיף לצי המשאיות שבבעלותה.

באור 9: - אירועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח

- א. ביום 24 באפריל 2021, לאחר שהוועדה לצדדים קשורים של החברה סיווגה את שתי העסקאות כזניחות, אישרה הוועדה את חידוש מערכי הפוליסות של החברה עם אפרידר החברה לשיכון ופיתוח ישראל בע"מ ואלבר שרותי מימוני בע"מ.
- ב. במהלך חודש מאי 2021 נחתם הסכם שומות בין החברה לשלטונות המס לשנים 2016-2019. להסכם השומות אין השפעה מהותית על תוצאות החברה והונה.

פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס, 2021			
סך הכל	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	שווי הוגן דרך רווח והפסד
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
360,835	-	360,835	-
1,060,132	1,060,132	-	-
123,178	-	23,783	99,395
306,987	-	164,865	142,122
<u>1,851,132</u>	<u>1,060,132</u>	<u>549,483</u>	<u>241,517</u>

נכסי חוב סחירים (1)
נכסי חוב שאינם סחירים (*)
מניות (2)
אחרות (3)
סך הכל

(*) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים - ראה באור 5 ב' "מכשירים פיננסיים".

ליום 31 במרס, 2020			
סך הכל	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	שווי הוגן דרך רווח והפסד
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
607,880	-	607,880	-
1,074,565	1,074,565	-	-
93,363	-	11,728	81,635
146,861	-	75,148	71,713
<u>1,922,669</u>	<u>1,074,565</u>	<u>694,756</u>	<u>153,348</u>

נכסי חוב סחירים (1)
נכסי חוב שאינם סחירים (*)
מניות (2)
אחרות (3)
סך הכל

(*) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים - ראה באור 5 ב' "מכשירים פיננסיים".

ליום 31 בדצמבר, 2020			
סך הכל	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	שווי הוגן דרך רווח והפסד
מבוקר			
אלפי ש"ח			
369,658	-	369,658	-
1,080,261	1,080,261	-	-
146,099	-	37,219	108,880
185,768	-	83,024	102,744
<u>1,781,786</u>	<u>1,080,261</u>	<u>489,901</u>	<u>211,624</u>

נכסי חוב סחירים (1)
נכסי חוב שאינם סחירים (*)
מניות (2)
אחרות (3)
סך הכל

(*) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים - ראה באור 5 ב' "מכשירים פיננסיים".

פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

(1) נכסי חוב סחירים (המשך)

הרכב:

ליום 31 במרס, 2021	
הערך בספרים	עלות מופחתת
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
174,666	202,920
142,482	157,915
317,148	360,835

אגרות חוב ממשלתיות

זמינות למכירה

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה:

זמינים למכירה

סך הכל נכסי חוב סחירים

הרכב:

ליום 31 במרס, 2020	
הערך בספרים	עלות מופחתת
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
362,631	399,175
204,811	208,705
567,442	607,880

אגרות חוב ממשלתיות

זמינות למכירה

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה:

זמינים למכירה

סך הכל נכסי חוב סחירים

הרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2020	
הערך בספרים	עלות מופחתת
מבוקר	
אלפי ש"ח	
174,378	200,962
153,864	168,696
328,242	369,658

אגרות חוב ממשלתיות

זמינות למכירה

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה:

זמינים למכירה

סך הכל נכסי חוב סחירים

פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

(2) מניות

ליום 31 במרס, 2021		
עלות	הערך בספרים	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
43,769	23,783	מניות סחירות
		מניות שאינן סחירות
78,664	99,395	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד או שיועדו בעת ההכרה לראשונה* (סה"כ מניות
122,433	123,178	ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)
	24,645	
ליום 31 במרס, 2020		
עלות	הערך בספרים	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
31,758	11,728	מניות סחירות
72,542	81,635	מניות שאינן סחירות
104,300	93,363	סך הכל מניות
	22,825	ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2020		
עלות	הערך בספרים	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
65,547	54,746	מניות סחירות
78,847	91,353	מניות שאינן סחירות
144,394	146,099	סך הכל מניות
	23,453	ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)

פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)
(3) השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס, 2021		
עלות	הערך בספרים	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
158,193	164,865	<u>סחירות</u>
		זמינות למכירה
		<u>שאינן סחירות</u>
112,950	134,765	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד
-	7,357	מכשירים נגזרים
112,950	142,122	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
271,143	306,987	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
	-	ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)
ליום 31 במרס, 2020		
עלות	הערך בספרים	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
82,127	75,148	<u>סחירות</u>
		זמינות למכירה
		<u>שאינן סחירות</u>
60,325	65,971	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד
-	5,742	מכשירים נגזרים
60,325	71,713	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
142,452	146,861	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
	3,376	ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2020		
עלות	הערך בספרים	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
75,275	83,024	<u>סחירות</u>
		זמינות למכירה
		<u>שאינן סחירות</u>
86,766	93,515	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד
1	9,229	מכשירים נגזרים
86,767	102,744	סך הכל השקעות פיננסיות שאינן סחירות
162,042	185,768	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
	-	ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, קרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות
אמנות, קרנות השקעה, קרנות גידור, נגזרים פיננסיים, אופציות, מוצרים מובנים.